

**PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.
Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy**

**zakończony dnia 30 września 2015 roku
zgodne z MSSF UE (w mln złotych)**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
A. INFORMACJE OGÓLNE I PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. Informacje ogólne	9
1.1 Działalność Grupy Kapitałowej PGE	9
1.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna	9
1.3 Skład Zarządu jednostki dominującej	9
1.4 Skład Grupy Kapitałowej	10
2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	13
2.1 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	13
2.2 Zmiana szacunków	14
2.3 Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych segmentu Energetyki Konwencjonalnej	14
3. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych	17
4. Hierarchia wartości godziwej	21
B. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	22
1. Informacje dotyczące segmentów działalności	22
2. Przychody i koszty	25
2.1 Przychody ze sprzedaży	25
2.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym	25
2.3 Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące	26
2.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	26
2.5 Przychody i koszty finansowe	27
3. Odpisy aktualizujące wartość aktywów	28
4. Podatek dochodowy	28
4.1 Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	28
4.2 Podatek odroczone w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	29
4.3 Rozliczenia podatkowe	29
5. Istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	30
6. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne	31
7. Uprawnienia do emisji CO ₂ na potrzeby własne	31
8. Pozostałe aktywa długo- i krótkoterminowe	32
8.1 Pozostałe aktywa długoterminowe	32
8.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe	32
9. Wybrane aktywa finansowe	33
9.1 Pozostałe pożyczki i należności finansowe	33
9.2 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	33
9.3 Aktywa wyceniane w wartości godziwej	33
10. Kapitały własne	34
10.1 Kapitał podstawowy	34
10.2 Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	34
10.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty	35
11. Rezerwy	35
11.1 Rezerwy na koszty rekultywacji i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	37
11.2 Zmiana stopy dyskonta rezerw rekultywacyjnych i aktuarnych	37
11.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO ₂	37
11.4 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	38
11.5 Pozostałe rezerwy	38
12. Zobowiązania i należności warunkowe. Sprawy sądowe	38
12.1 Zobowiązania warunkowe	38
12.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi	39
12.3 Należności warunkowe	39
12.4 Inne sprawy sądowe i sporne	39
13. Zobowiązania finansowe	40
13.1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	40
13.2 Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	41
14. Informacja o podmiotach powiązanych	42
14.1 Jednostki stowarzyszone	42
14.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa	42
14.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej	43
15. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	43
15.1 Rekompensaty z tytułu rozwiązania Kontraktów Długoterminowych	43
15.2 Przygotowania do budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej	45
15.3 Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych	45
16. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	46

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	3 m-ce zakończone 30 września 2015 (nie badane)	9 m-cy zakończone	3 m-ce zakończone 30 września 2014 (nie badane)	9 m-cy zakończone
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT					
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	B.2	6.914	21.158	6.649	20.857
Koszt własny sprzedaży	B.2	(5.123)	(24.580)	(5.142)	(15.669)
ZYSK/(STRATA) BRUTTO ZE SPRZEDAŻY		1.791	(3.422)	1.507	5.188
Pozostałe przychody operacyjne	B.2	73	407	82	1.371
Koszty sprzedaży i dystrybucji	B.2	(322)	(1.054)	(383)	(1.127)
Koszty ogólnego zarządu	B.2	(181)	(583)	(192)	(558)
Pozostałe koszty operacyjne	B.2	(49)	(210)	(77)	(411)
ZYSK/(STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		1.312	(4.862)	937	4.463
Przychody finansowe	B.2	24	134	106	288
Koszty finansowe	B.2	(73)	(244)	(558)	(746)
ZYSK/(STRATA) BRUTTO		1.263	(4.972)	485	4.005
Podatek dochodowy	B.4	(234)	942	(105)	(789)
ZYSK/(STRATA) NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		1.029	(4.030)	380	3.216
INNE CAŁKOWITE DOCHODY					
Inne całkowite dochody, które mogą w przyszłości zostać rozliczone z zyskiem/stratą z tytułu:					
Wyceny instrumentów zabezpieczających		(5)	71	(41)	(57)
Różnic kursowych z przeliczenia jednostek działających za granicą		1	(1)	1	-
Podatek odroczoney		1	(13)	7	11
Inne całkowite dochody, które nie będą mogły w przyszłości zostać rozliczone z zyskiem/stratą z tytułu:					
Zysków i strat aktuarialnych z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze		2	142	-	(52)
Podatek odroczoney		-	(27)	-	10
INNE DOCHODY ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY, NETTO		(1)	172	(33)	(88)
RAZEM CAŁKOWITE DOCHODY		1.028	(3.858)	347	3.128
ZYSK/(STRATA) NETTO PRZYPADAJĄCY NA:					
- akcjonariuszy jednostki dominującej		1.029	(4.026)	378	3.199
- udziałowców niekontrolujących		-	(4)	2	17
CAŁKOWITE DOCHODY PRZYPADAJĄCE NA:					
- akcjonariuszy jednostki dominującej		1.028	(3.854)	345	3.111
- udziałowców niekontrolujących		-	(4)	2	17
ZYSK/(STRATA) NETTO I ROZWODNIONY ZYSK/(STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ PRZYPADAJĄCY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ (W ZŁOTYCH)		0,56	(2,15)	0,20	1,71

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie A.3 niniejszego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 30 września 2015 (nie badane)	Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)	Stan na dzień 30 września 2014 (nie badane) <i>dane przekształcone*</i>
AKTYWA TRWAŁE				
Rzeczowe aktywa trwałe		43.850	49.738	48.077
Nieruchomości inwestycyjne		31	33	32
Wartości niematerialne		873	763	739
Pożyczki i należności	B.9	14	13	45
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		15	15	27
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych wykazywane metodą praw własności		8	9	9
Pozostałe aktywa długoterminowe	B.8	1.306	1.228	1.235
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	B.4	409	383	404
RAZEM AKTYWA TRWAŁE		46.506	52.182	50.568
AKTYWA OBROTOWE				
Zapasy		2.716	2.175	2.053
Uprawnienia do emisji CO ₂	B.7	1.294	1.552	1.219
Należności z tytułu podatku dochodowego		20	46	1
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	B.9	64	11	75
Należności z tytułu dostaw i usług	B.9	1.775	1.729	1.654
Pozostałe pożyczki i należności finansowe	B.9	1.279	1.180	1.100
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		9	16	4
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	B.8	1.094	1.012	1.281
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	B.9	5.084	6.282	5.943
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		16	16	17
RAZEM AKTYWA OBROTOWE		13.351	14.019	13.347
SUMA AKTYWÓW		59.857	66.201	63.915

*przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie A.3 niniejszego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień 30 września 2015 (nie badane)	Stan na dzień 31 grudnia 2014 (badane)	Stan na dzień 30 września 2014 (nie badane) <i>dane przekształcone*</i>
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał podstawowy	B.10	18.698	18.698	18.698
Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	B.10	(3)	(61)	(46)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(2)	(1)	-
Kapitał zapasowy		13.009	9.231	9.231
Zyski zatrzymane		7.753	16.901	16.726
KAPITAŁ WŁASNY PRZYPISANY AKCONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ		39.455	44.768	44.609
Kapitał własny przypisany udziałom niekontrolującym		99	116	134
RAZEM KAPITAŁ WŁASNY		39.554	44.884	44.743
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE				
Rezerwy długoterminowe	B.11	5.479	6.099	5.601
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki, obligacje i leasing	B.13	4.585	4.688	4.584
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	B.4	661	2.090	2.010
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		1.172	1.158	1.107
Pozostałe zobowiązania finansowe	B.13	36	16	12
RAZEM ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE		11.933	14.051	13.314
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE				
Rezerwy krótkoterminowe	B.11	2.193	2.070	1.821
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek, obligacji i leasingu	B.13	252	357	218
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	B.13	148	117	128
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	B.13	755	1.179	814
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		271	81	185
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe		121	142	190
Pozostałe zobowiązania finansowe	B.13	2.029	1.953	1.247
Pozostałe zobowiązania niefinansowe		2.601	1.367	1.255
RAZEM ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE		8.370	7.266	5.858
RAZEM ZOBOWIĄZANIA		20.303	21.317	19.172
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ		59.857	66.201	63.915

*przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w notcie A.3 niniejszego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

KAPITAŁ WŁASNY PRZYPIŚANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

	Kapitał podstawowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2015 ROKU	18.698	(61)	(1)	9.231	-	16.901	44.768	116	44.884
Strata netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	(4.026)	(4.026)	(4)	(4.030)
Inne całkowite dochody	-	58	(1)	-	-	115	172	-	172
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	58	(1)	-	-	(3.911)	(3.854)	(4)	(3.858)
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	3.778	-	(3.778)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	(1.458)	(1.458)	(4)	(1.462)
Zmiana w udziale spółek zależnych nie powodująca utraty kontroli	-	-	-	-	-	-	-	68	68
Zakup dodatkowych udziałów w spółkach GK PGE	-	-	-	-	-	(9)	(9)	(77)	(86)
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	8	8	-	8
TRANSAKCJE Z WŁAŚCICIELAMI ZA OKRES	-	-	-	3.778	-	(5.237)	(1.459)	(13)	(1.472)
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU	18.698	(3)	(2)	13.009	-	7.753	39.455	99	39.554

KAPITAŁ WŁASNY PRZYPIŚANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

(badane)	Kapitał podstawowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2014 ROKU	18.698	-	-	8.941	50	15.851	43.540	268	43.808
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	3.638	3.638	19	3.657
Inne całkowite dochody	-	(61)	(1)	-	-	(321)	(383)	(1)	(384)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	(61)	(1)	-	-	3.317	3.255	18	3.273
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	290	(50)	(240)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	(2.057)	(2.057)	(4)	(2.061)
Zmiany w składzie GK PGE	-	-	-	-	-	-	-	(17)	(17)
Zakup dodatkowych udziałów w spółkach GK PGE	-	-	-	-	-	15	15	(148)	(133)
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	15	15	(1)	14
TRANSAKCJE Z WŁAŚCICIELAMI ZA OKRES	-	-	-	290	(50)	(2.267)	(2.027)	(170)	(2.197)
NA DZIEŃ 31 GRUDNA 2014 ROKU	18.698	(61)	(1)	9.231	-	16.901	44.768	116	44.884

KAPITAŁ WŁASNY PRZYPIŚNANY AKCJONARIUSZOM JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

<i>dane przekształcone*</i>	Kapitał podstawowy	Kapitał z wyceny instrumentów finansowych	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2014 ROKU	18.698	-	-	8.941	50	15.851	43.540	268	43.808
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	3.199	3.199	17	3.216
Inne całkowite dochody	-	(46)	-	-	-	(42)	(88)	-	(88)
CAŁKOWITE DOCHODY ZA OKRES	-	(46)	-	-	-	3.157	3.111	17	3.128
Podział zysków lat ubiegłych	-	-	-	290	(50)	(240)	-	-	-
Dywidenda	-	-	-	-	-	(2.057)	(2.057)	(4)	(2.061)
Zakup dodatkowych udziałów w spółkach GK PGE	-	-	-	-	-	14	14	(147)	(133)
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	1	1	-	1
TRANSAKCJE Z WŁAŚCICIELAMI ZA OKRES	-	-	-	290	(50)	(2.282)	(2.042)	(151)	(2.193)
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2014 ROKU	18.698	(46)	-	9.231	-	16.726	44.609	134	44.743

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie A.3 niniejszego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone*</i>
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Zysk/ (strata) brutto	(4.972)	4.005
Podatek dochodowy zapłacony	(358)	(501)
Korekty o pozycje:		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące	11.076	2.350
Odsetki i dywidendy, netto	94	10
Zysk/ strata na działalności inwestycyjnej	27	434
Zmiana stanu należności	47	348
Zmiana stanu zapasów	(541)	(365)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(365)	(990)
Zmiana stanu pozostałych aktywów niefinansowych, rozliczeń międzyokresowych i uprawnień do emisji CO ₂	167	(469)
Zmiana stanu rezerw	8	(334)
Pozostałe	34	(55)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	5.217	4.433
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	26	33
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(6.018)	(4.615)
Sprzedaż aktywów finansowych	69	3
Założenie lokat powyżej 3 m-cy	(243)	(2.116)
Rozwiązanie lokat powyżej 3 m-cy	147	2.106
Zwiększenie udziału w spółkach GK	(86)	(112)
Pozostałe	-	66
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	(6.105)	(4.635)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek, kredytów i emisji obligacji	51	2.730
Splata pożyczek, kredytów, obligacji i leasingu finansowego	(255)	(481)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom	(5)	(2.027)
Odsetki zapłacone	(120)	(34)
Pozostałe	30	1
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ	(299)	189
ZMIANA NETTO STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I ICH EKWIWALENTÓW		
Różnice kursowe netto	6	1
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	6.269	5.948
ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	5.082	5.935
O ograniczonej możliwości dysponowania	472	115

* przekształcenie danych porównawczych zostało opisane w nocie A.3 niniejszego sprawozdania finansowego

Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika z odsetek naliczonych lecz nie otrzymanych na dzień sprawozdawczy oraz niezrealizowanych różnic kursowych.

A. INFORMACJE OGÓLNE I PODSTAWY SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1 Działalność Grupy Kapitałowej PGE

Grupa Kapitałowa PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („Grupa Kapitałowa PGE”, „Grupa”, „GK”, „GK PGE”) składa się z jednostki dominującej, którą jest PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. i jednostek zależnych (przedstawionych w nocie A.1.4).

PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „PGE S.A.”) została utworzona aktem notarialnym z dnia 2 sierpnia 1990 roku i zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Warszawie, Wydział XVI Gospodarczy w dniu 28 września 1990 roku. Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000059307. Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie przy ul. Mysiej 2.

Podstawowym przedmiotem działania spółek Grupy Kapitałowej PGE jest prowadzenie działalności obejmującej:

- wytwarzanie energii elektrycznej,
- dystrybucję energii elektrycznej,
- obrót hurtowy i detaliczny energią elektryczną,
- wytwarzanie i dystrybucję ciepła,
- świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej PGE, opisanym w nocie B.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez istotne spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez istotne spółki Grupy.

W niniejszym sprawozdaniu finansowym przestrzegano tych samych zasad (polityki) rachunkowości i metod kalkulacji, co w ostatnim rocznym sprawozdaniu i należy je czytać łącznie ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PGE S.A. sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską (MSSF UE) za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGE obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 30 września 2015 roku („sprawozdanie finansowe”, „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

1.2 Waluta prezentacji i waluta funkcjonalna

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest polski złoty („PLN”). Wszystkie wartości liczbowe podano w milionach złotych („mln PLN”), o ile nie zaznaczono inaczej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny pozycji wyrażonych w walutach innych niż PLN na dzień sprawozdawczy:

	30 września 2015	31 grudnia 2014	30 września 2014
USD	3,7754	3,5072	3,2973
EUR	4,2386	4,2623	4,1755

1.3 Skład Zarządu jednostki dominującej

W skład Zarządu jednostki dominującej na 1 stycznia 2015 roku wchodził:

- **Marek Woszczyk** – Prezes Zarządu,
- **Jacek Drozd** – Wiceprezes Zarządu,
- **Grzegorz Krystek** – Wiceprezes Zarządu,
- **Dariusz Marzec** – Wiceprezes Zarządu.

W okresie sprawozdawczym i do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie miały miejsca zmiany w składzie Zarządu.

1.4 Skład Grupy Kapitałowej

W okresie sprawozdawczym Grupę Kapitałową PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. tworzyły następujące spółki bezpośrednio i pośrednio zależne objęte konsolidacją:

	Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2015	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2014
SEGMENT: OBRÓT				
1.	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. Warszawa	Jednostka dominująca		
2.	PGE Dom Maklerski S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
3.	PGE Trading GmbH Berlin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
4.	PGE Obrót S.A. Rzeszów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
5.	ENESTA sp. z o.o. Stalowa Wola	PGE Obrót S.A.	87,33%	87,33%
SEGMENT: ENERGETYKA KONWENCJONALNA				
6.	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyjna S.A.* Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	99,96%	99,60%
7.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. Zgierz	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyjna S.A.	50,98%	50,98%
8.	ELBIS sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
9.	MEGAZEC sp. z o.o. Bydgoszcz	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
10.	EPORE sp. z o.o. Bogatynia	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyjna S.A.	85,38%	85,38%
11.	MegaSerwis sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
12.	„ELMEN” sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
13.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „ELTUR-SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
14.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Produkcyjne „TOP SERWIS” sp. z o.o. Bogatynia	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
15.	Przedsiębiorstwo Transportowo-Sprzętowe „BETRANS” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
16.	Przedsiębiorstwo Wulkanizacji Taśm i Produkcji Wyrobów Gumowych BESTGUM POLSKA sp. z o.o. Rogowiec	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
17.	„Energoserwis – Kleszczów” sp. z o.o. Kleszczów	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyjna S.A.	51,00%	51,00%
18.	RAMB sp. z o.o. Piaski	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencyjna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: ENERGETYKA ODNAWIALNA				
19.	PGE Energia Odnawialna S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
20.	Elektrownia Wiatrowa Baltica-1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
21.	Elektrownia Wiatrowa Baltica-2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
22.	Elektrownia Wiatrowa Baltica-3 sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
	Pelplin sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	-	100,00%
	Eolica Wojciechowo sp. z o.o. Gniewino	PGE Energia Odnawialna S.A.	-	100,00%
	PGE Energia Natury S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	-	100,00%

	Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2015	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2014
23	PGE Energia Natury sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00% -	- 100,00%
24	PGE Energia Natury Karnice sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Energia Natury S.A.	100,00% -	- 100,00%
25	PGE Energia Natury Bukowo sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Energia Natury S.A.	100,00% -	- 100,00%
26	PGE Energia Natury Olecko sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Energia Natury S.A.	100,00% -	- 100,00%
27	PGE Energia Natury Omikron sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Energia Natury S.A.	100,00% -	- 100,00%
28	PGE Energia Natury Kappa sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Energia Natury S.A.	100,00% -	- 100,00%
29	PGE Energia Natury PEW sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A. PGE Energia Natury S.A.	100,00% -	- 100,00%
SEGMENT: DYSTRYBUCJA				
30	PGE Dystrybucja S.A. Lublin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
SEGMENT: DZIAŁALNOŚĆ POZOSTAŁA				
31	PGE EJ 1 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	70,00%	100,00%
32	PGE Systemy S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
33	EXATEL S.A. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
34	PGE Sweden AB (publ) Sztokholm	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
35	„ELBEST” sp. z o.o. Bełchatów	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
36	PGE Obsługa Księgowo-Kadrowa sp. z o.o. (dawniej PGE Inwest sp. z o.o.) Lublin	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
37	PGE Inwest 2 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
38	ELBEST Security sp. z o.o. (dawniej PGE Inwest 3 sp. z o.o.) Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
39	PGE Inwest 4 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
40	PGE Inwest 5 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
41	PGE Inwest 6 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
42	PGE Inwest 7 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
43	PGE Inwest 8 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
44	PGE Inwest 9 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
45	PGE Inwest 10 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
46	PGE Inwest 11 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
47	PGE Inwest 12 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
48	PGE Inwest 13 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
49	PGE Inwest 14 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%

	Nazwa jednostki	Jednostka posiadająca udziały	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 30 września 2015	Udział spółek Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2014
50	PGE Inwest 15 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
51	PGE Inwest 16 sp. z o.o. Warszawa	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	100,00%	100,00%
	PGE Gubin sp. z o.o. Gubin	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	-	100,00%
52	ENERGO-TEL S.A. Warszawa	EXATEL S.A.	100,00%	100,00%
53	Bio-Energia sp. z o.o. Warszawa	PGE Energia Odnawialna S.A.	100,00%	100,00%
54	Przedsiębiorstwo Transportowo-Usługowe „ETRA” sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%
	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe EKTO sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	-	100,00%
55	Energetyczne Systemy Pomiarowe sp. z o.o. Białystok	PGE Dystrybucja S.A.	100,00%	100,00%

* Udział bez uwzględnienia akcji własnych jednostki

W powyższej tabeli ujęto między innymi następujące zmiany w strukturze spółek Grupy Kapitałowej PGE, podlegających konsolidacji metodą pełną, które miały miejsce w ciągu okresu zakończony dnia 30 września 2015 roku:

- W dniu 26 lutego 2015 roku spółka PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (PGE GiEK S.A.) połączyła się ze spółką PGE Gubin sp. z o.o. Połączenie nie miało wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.
- W dniu 31 marca 2015 roku spółka PGE Energia Odnawialna S.A. połączyła się ze spółką Pelplin sp. z o.o. Połączenie nie miało wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.
- W dniu 15 kwietnia 2015 roku zawarta została umowa sprzedaży 30% udziałów posiadanych przez PGE S.A. w PGE EJ 1 sp. z o.o. Szerszy opis transakcji zawiera nota B.15.2 do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
- W dniu 1 czerwca 2015 roku miał miejsce podział spółki PGE Energia Natury sp. z o.o. Wydzielona część, stanowiąca zorganizowaną część przedsiębiorstwa, została połączona z PGE Energia Odnawialna S.A. Opisane przekształcenie nie miało wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.
- W dniu 30 czerwca 2015 roku zarejestrowane zostały połączenia spółki PGE Energia Odnawialna S.A. ze spółkami Eolica Wojciechowo sp. z o.o. oraz PGE Energia Natury S.A. Połączenia nie miały wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.
- W dniu 13 lipca 2015 roku miał miejsce podział spółki „ELBEST” sp. z o.o. Wydzielona część, stanowiąca zorganizowaną część przedsiębiorstwa, została połączona z ELBEST Security sp. z o.o. Opisane przekształcenie nie miało wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.
- W dniu 22 lipca 2015 roku zawarta została umowa sprzedaży 100% udziałów posiadanych w spółce Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe EKTO sp. z o.o. Sprzedaż spółki nie miała istotnego wpływu na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.
- W dniu 26 sierpnia 2015 roku nastąpiło przeniesienie 100% udziałów w spółce PGE Energia Natury sp. z o.o. pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. a PGE Energia Odnawialna S.A. w wyniku podniesienia kapitału zakładowego PGE Energia Odnawialna S.A. i pokrycia go aportem w postaci udziałów w spółce PGE Energia Natury sp. z o.o. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w dniu 10 października 2015 roku.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259) („Rozporządzenie”).

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

2.1 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje nie zostały przyjęte przez Unię Europejską lub nie są obowiązujące dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku:

Standard	Opis zmian	Data obowiązywania w Unii Europejskiej
MSSF 9 Instrumenty finansowe (wraz z aktualizacjami)	Zmiana klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami: wycenianych wg zamortyzowanego kosztu i w wartości godziwej. Zmiany w rachunkowości zabezpieczeń.	1 stycznia 2018
MSSF 14 Regulacyjne pozycje odroczone	Zasady rachunkowości i ujawnień dla regulacyjnych pozycji odroczonej.	1 stycznia 2016
MSSF 15 Przychody z umów z klientami	Standard dotyczy wszystkich umów zawartych z klientami, z wyjątkiem takich, które wchodzi w zakres innych MSSF (tj. umów leasingu, ubezpieczeniowych i instrumentów finansowych). Ujednolica wymogi dotyczące ujmowania przychodów.	1 stycznia 2018
Zmiany do MSSF 11	Dodatkowe wytyczne związane z wykazywaniem nabycia we wspólnej działalności.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSSF 10 i MSR 28	Zawiera wytyczne dotyczące sprzedaży lub wniesienia aktywów przez inwestora do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia	1 stycznia 2016
Zmiany do MSSF 10 MSSF 12 i MSR 28	Doprecyzowanie zapisów dotyczących ujęcia jednostek inwestycyjnych w konsolidacji.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 1	Zmiany dotyczące wymaganych ujawnień w sprawozdaniach finansowych.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 16 i MSR 38	Doprecyzowanie standardów, iż nie można opierać metody amortyzacji na przychodach, które są generowane przez wykorzystanie danego aktywa.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 16 i MSR 41	Zasady rachunkowości dla roślin produkcyjnych.	1 stycznia 2016
Zmiany do MSR 19	Uproszczenie zasad rachunkowości dla składek na programy określonych świadczeń wnoszonych przez pracowników lub strony trzecie.	1 lutego 2015
Zmiany do MSR 27	Zastosowania metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych	1 stycznia 2016
Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)	Zestaw poprawek dotyczących: - MSSF 2 – kwestia warunków nabycia uprawnień; - MSSF 3 – kwestia zapłaty warunkowej; - MSSF 8 – kwestia prezentacji segmentów operacyjnych; - MSSF 13 – należności i zobowiązania krótkoterminowe; - MSR 16 / MSR 38 – kwestia nieproporcjonalnej zmiany wartości brutto i umorzenia w modelu wartości przeszacowanej, - MSR 24 – definicja kadry zarządzającej.	1 lutego 2015
Doroczne poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)	Zestaw poprawek dotyczących: MSSF 5 – zmiany dotyczące metody sprzedaży; MSSF 7 – regulacje dotyczące umów usługowych oraz zastosowanie standardu w śródrocznych sprawozdaniach finansowych; MSR 19 – stopa dyskonta na rynku regionalnym; MSR 34 – dodatkowe wytyczne dotyczące ujawnień w sprawozdaniach śródrocznych.	1 stycznia 2016

Grupa Kapitałowa PGE zamierza przyjąć wymienione powyżej nowe standardy oraz zmiany standardów i interpretacji MSSF opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, lecz nieobowiązujące na dzień sprawozdawczy, zgodnie z datą ich wejścia w życie.

Wpływ nowych regulacji na przyszłe skonsolidowane sprawozdania Grupy Kapitałowej

Nowy standard MSSF 9 Instrumenty finansowe dokonuje fundamentalnych zmian w klasyfikacji, prezentacji i wycenie instrumentów finansowych. Zmiany te potencjalnie będą miały istotny wpływ na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej PGE. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze opublikowane wszystkie fazy standardu MSSF 9 oraz nie został on

zatwierdzony przez Unię Europejską. W związku z powyższym analiza jego wpływu na przyszłe sprawozdania Grupy Kapitałowej nie jest jeszcze zakończona.

Nowy standard MSSF 15 ma za zadanie ujednoczyć zasady ustalania przychodów (za wyjątkiem specyficznych przychodów regulowanych w innych MSSF/MSR) oraz wskazać zakres wymaganych ujawnień. Analiza wpływu standardu na przyszłe sprawozdania Grupy nie została jeszcze zakończona.

Pozostałe standardy oraz ich zmiany nie powinny mieć istotnego wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej PGE. Zmiany standardów i interpretacji MSSF, które weszły w życie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

2.2 Zmiana szacunków

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym miały miejsce następujące istotne zmiany szacunków, wpływające na wartości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

- W ciągu okresu sprawozdawczego Grupa zaktualizowała wysokość odpisów aktualizujących aktywa, w tym w szczególności rzeczowych aktywów trwałych. Zmiany zostały przedstawione w notach nr A.2.3, B.2.3, B.2.4 oraz B.3 niniejszego sprawozdania finansowego.

Szacunek wartości odzyskiwalnej rzeczowych aktywów trwałych opiera się na szeregu istotnych założeń, których realizacja w przyszłości jest niepewna i znajduje się w istotnej części poza kontrolą Grupy Kapitałowej PGE. Grupa przyjęła najbardziej właściwe jej zdaniem wielkości i wartości, tym niemniej nie można wykluczyć, iż realizacja poszczególnych założeń będzie odbiegać od przyjętych przez Grupę.

- Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne. W ciągu okresu sprawozdawczego Grupa zmieniła szacunki odnośnie zasadności lub wysokości niektórych rezerw. Zmiany szacunków zostały przedstawione w notcie nr B.11 niniejszego sprawozdania finansowego.

- W ciągu okresu sprawozdawczego dokonano aktualizacji rezerw rekultywacyjnych oraz rezerw na świadczenia pracownicze ze względu na wzrost stopy dyskonta. Szczegóły przedstawione są w notcie B.11 niniejszego sprawozdania finansowego.

- Dokonywane przez Grupę szacunki rekompensat w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej oraz rozpoznanych w związku z nimi przychodów i należności oparte zostały o właściwe według Grupy interpretacje zapisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (DZ. U. z 2007 roku nr 130, poz. 905) („Ustawa KDT”), przewidywania, co do rozstrzygnięcia sporów z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki oraz o szereg istotnych założeń, w tym również będących poza kontrolą Grupy.

Ewentualne skutki niekorzystnego dla Grupy Kapitałowej PGE rozstrzygnięcia sporu, o którym mowa w notcie B.15.1, z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki w obszarze interpretacji zapisów Ustawy o KDT oraz zmiany przyjętych założeń, w tym będących skutkiem połączeń podmiotów Grupy Kapitałowej PGE, mogą istotnie wpłynąć na wyniki szacunków i w konsekwencji mogą doprowadzić do istotnych zmian sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyników finansowych Grupy Kapitałowej PGE. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wynik sporu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki nie jest możliwy do przewidzenia.

2.3 Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych segmentu Energetyki Konwencyjnej

Rzeczowe aktywa stanowią najbardziej istotną pozycję aktywów Grupy Kapitałowej PGE. Z uwagi na zmienne otoczenie makroekonomiczne Grupa Kapitałowa PGE okresowo weryfikuje przesłanki mogące świadczyć o utracie wartości odzyskiwalnej swojego majątku. Grupa Kapitałowa PGE w ocenie sytuacji rynkowej posługuje się zarówno własnymi narzędziami analitycznymi, jak i wsparciem niezależnych ośrodków analitycznych. W ciągu pierwszego półrocza 2015 roku Grupa zidentyfikowała szereg czynników, które w istotny sposób mogły przyczynić się do zmiany wartości posiadanych aktywów.

W trzecim kwartale 2015 roku Grupa dokonała ponownej weryfikacji przesłanek i nie stwierdziła istotnych zmian w stosunku do poprzedniej analizy.

Do najważniejszych czynników zmieniających wartość odzyskiwalną aktywów w ocenie Grupy należą:

- Restrykcyjna polityka klimatyczna UE

Coraz bardziej restrykcyjne podejście UE do polityki klimatycznej przejawia się między innymi w planowanym utworzeniu Mechanizmu Rezerwy Stabilizacyjnej („MSR”), ograniczającej podaż uprawnień do emisji CO₂ na rynku. Spowodowało to wzrost cen uprawnień w ciągu I półrocza 2015 roku o 10% z 7,0 EUR/t do ponad 7,7 EUR/t. Trend wzrostowy jest utrzymany i we wrześniu cena uprawnień wynosiła średnio 8,4 EUR/t. Zmiany te sprawiają, że długoterminowo Grupa Kapitałowa PGE

spodziewa się silniejszej presji na wprowadzanie kolejnych modyfikacji w systemie handlu uprawnieniami do emisji CO₂, a w rezultacie szybszego wzrostu ich cen. Konsekwencją jest w pierwszej kolejności spadek konkurencyjności elektrowni opartych o węgiel brunatny, które charakteryzują się wysokimi współczynnikami emisyjności CO₂ w przeliczeniu na MWh. Jednocześnie taka zmiana poprawia konkurencyjność nowobudowanych, wysokosprawnych bloków energetycznych spalających węgiel kamienny. Dodatkowo wprowadzenie wynikających z polityki klimatycznej rozwiązań wsparcia dla instalacji OZE w Polsce spowoduje rosnącą presję na uzyskiwane marże we wszystkich typach konwencjonalnych jednostek wytwórczych.

- Nadpodaż węgla kamiennego na rynku krajowym
Nadpodaż węgla kamiennego oraz zaostzona konkurencja cenowa na rynku krajowym powoduje istotny spadek cen węgla kamiennego. Przekłada się to na zdecydowane obniżenie kosztów paliwa w elektrowniach opalanych węglem kamiennym i pogorszenie pozycji konkurencyjnej elektrowni działających na węglu brunatnym. Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE sytuacja ta ma charakter trwały, co znajduje potwierdzenie w utrzymujących się niskich kwotowaniach produktów terminowych na rynku światowym i niskich obserwowanych cenach transakcyjnych na rynku polskim. Nadpodaż węgla kamiennego wpływa na spadek oczekiwań dotyczących marży uzyskiwanej przez elektrownie na węglu brunatnym również w średnim i długim terminie.
- Spadek cen kontraktów terminowych i cen spotowych energii elektrycznej w Polsce i za granicą
Ceny kontraktów terminowych dla profilu BASE i PEAK spadły w okresie styczeń – wrzesień 2015 roku odpowiednio o 12% i 14%. Niższe ceny na rynkach spotowych w Niemczech i Skandynawii powodują utrzymującą się wysoką konkurencyjność importu energii do Polski.

Skutkiem powyższych zdarzeń Grupa Kapitałowa PGE prognozuje zmniejszenie generowanych przepływów pieniężnych w przyszłości oraz stwierdziła ryzyko utraty wartości przez konwencjonalne aktywa wytwórcze. W opinii Grupy Kapitałowej PGE powyższe zdarzenia nie mają wpływu na aktywa dystrybucyjne, z kolei wpływ na aktywa z segmentu energetyki odnawialnej jest ograniczony i nie powoduje ryzyka zmniejszenia ich wartości bilansowej.

Testy na utratę wartości zostały przeprowadzone na dzień 30 czerwca 2015 roku w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej. Określenie wartości godziwej dla bardzo dużych grup aktywów, dla których nie ma aktywnego rynku i mało jest porównywalnych transakcji, jest w praktyce bardzo trudne. W przypadku całych elektrowni i kopalni, dla których należy określić wartość na lokalnym rynku, nie istnieją obserwowalne wartości godziwe. W związku z powyższym wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2015 – 2030. Dla jednostek wytwórczych, których zakładany okres ekonomicznej użyteczności wykracza poza rok 2030 określono wartość rezydualną na pozostały czas eksploatacji. Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwale wykorzystywane przez Grupę mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności oraz ze względu na istotny i długoterminowy wpływ szacowanych zmian w otoczeniu regulacyjnym.

Przyjęte założenia

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanych CGU:

- uznanie za jeden CGU odpowiednio:
 - Oddziału Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów oraz Oddziału Elektrownia Bełchatów („Kompleks Bełchatów”),
 - Oddziału Kopalnia Węgla Brunatnego Turów oraz Oddziału Elektrownia Turów („Kompleks Turów”),z uwagi na powiązanie technologiczne i ekonomiczne pomiędzy tymi oddziałami,
- uznanie za trzy oddzielne CGU Elektrowni Dolna Odra, Elektrociepłowni Szczecin i Elektrociepłowni Pomorzany wchodzących w skład Oddziału Zespół Elektrowni Dolna Odra,
- prognozy cen energii elektrycznej na lata 2015-2030, zakładające wzrost rynkowej ceny hurtowej o ponad 20% do roku 2020 oraz mniejszy wzrost w kolejnych latach (w cenach stałych),
- prognozy cen uprawnień do emisji CO₂ na lata 2015-2030, zakładające przeszło dwuipółkrotny wzrost rynkowej ceny do roku 2020 oraz mniejszy wzrost w kolejnych latach (w cenach stałych),
- prognozy cen węgla kamiennego na lata 2015-2030, zakładające względnie stały poziom rynkowych cen węgla w latach 2015-2018, wzrost cen w latach 2019-2020 oraz stabilizację cen w latach kolejnych (w cenach stałych),
- przyjęcie ilości otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ dla potrzeb produkcji energii elektrycznej na lata 2015 - 2020 dla poszczególnych CGU zgodnie z Wnioskiem Polski o przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji na modernizację wytwarzania energii elektrycznej na podstawie art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (tzw. wnioskiem derogacyjnym), który spełnia wymogi Decyzji Komisji z 13 lipca 2012 roku. W zakresie produkcji ciepła uwzględniono darmowe uprawnienia zgodnie z wykazem wielkości przydziałów uprawnień do emisji CO₂ na ciepło na lata 2013-2020 opublikowanych przez Ministerstwo Środowiska,

- uwzględnienie przydziału darmowych uprawnień do emisji CO₂ w okresie 2021-2030, na podstawie prognoz opartych o dotychczasowy sposób ich alokacji,
- uwzględnienie tzw. rynku mocy, tj. wynagrodzenia dla jednostek wytwórczych i redukujących zapotrzebowanie, niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w Krajowym Systemie Energetycznym, od roku 2023, przyjęto wynagrodzenie analogiczne do wyników funkcjonowania rynku mocy w Wielkiej Brytanii,
- uwzględnienie systemu wsparcia dla wysokosprawnej kogeneracji w całym okresie prognozy,
- uwzględnienie optymalizacji kosztów pracy, wynikającej m.in. z aktualnych planów etatyzacji,
- utrzymanie zdolności produkcyjnych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym,
- uwzględnienie inwestycji rozwojowych, dla których prace zostały rozpoczęte,
- przyjęcie średniego ważonego kosztu kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie projekcji na poziomie 7,26% (w poprzednich testach na utratę wartości w 2014 roku Grupa Kapitałowa PGE używała WACC na poziomie 7,63%),
- otrzymanie przez uprawnionych wytwórców rekompensat z tytułu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych.

Prognozy cen energii elektrycznej, uprawnień do emisji CO₂, węgla kamiennego, produkcja i zapotrzebowanie na energię elektryczną pochodzą z opracowania przygotowanego przez niezależnego eksperta. Przyjęto prognozę cen energii określoną jako najbardziej prawdopodobną. Przy czym dla lat 2015 i 2016, w części pokrytej obowiązującymi kontraktami, przyjęto ceny wynikające z tych kontraktów.

Ponadto na dzień 30 czerwca 2015 oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie istnieją konkretne projekty i plany dla polskiego rynku, dotyczące sposobu i terminu obowiązywania tzw. rynku mocy po roku 2023 oraz wsparcia dla źródeł wytwórczych opalanych gazem ziemnym dla okresu po roku 2018. Tym niemniej zdaniem Grupy Kapitałowej PGE przyjęcie takich założeń jest zasadne z uwagi na przewidywane i pożądane zmiany w otoczeniu regulacyjnym. Założenia, które zostały odzwierciedlone w przepływach finansowych, stanowią zdaniem Grupy Kapitałowej PGE realny scenariusz sposobu ich funkcjonowania i okresu obowiązywania. Tym niemniej nie można wykluczyć, że ostateczny kształt oraz okres obowiązywania tych rozwiązań może się istotnie różnić od przyjętych.

Utrata wartości majątku wytwórczego segmentu Energetyka Konwencjonalna

Poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonych testów dla CGU, dla których stwierdzono utratę wartości:

Stan na dzień 30 czerwca 2015	Wartość testowana	Stwierdzona utrata wartości	Wartość po odpisie
Jednostki wytwórcze segmentu Energetyki Konwencjonalnej			
Kompleks Bełchatów	17.188	(3.136)	14.052
Kompleks Turów	5.561	(5.116)	445
Elektrownia Opole	4.408	-	4.408
Elektrociepłownia Szczecin	516	-	516
Elektrociepłownia Bydgoszcz	417	(417)	-
Elektrociepłownia Lublin-Wrotków	400	-	400
Elektrociepłownia Rzeszów	300	-	300
Elektrociepłownia Gorzów	296	-	296
Elektrociepłownia Kielce	157	(157)	-
Elektrociepłownia Pomorzany	70	-	70
Elektrownia Dolna Odra	-	-	-
Elektrociepłownia Zgierz	-	-	-
Pozostałe aktywa przypisane do segmentu	16	(16)	-
RAZEM	29.329	(8.842)	20.487

Przedstawiona powyżej wartość testowana to wartość księgowa netto testowanych aktywów na dzień bilansowy, pomniejszona o wartość rezerwy na rekultywację na ten dzień.

W wyniku przeprowadzonego testu Grupa Kapitałowa PGE stwierdziła utratę wartości majątku wytwórczego w wysokości 8.842 mln PLN. Dodatkowo, w ciągu okresu sprawozdawczego zakończonego 30 września 2015 roku Grupa utworzyła odpisy aktualizujące o wartości 90 mln PLN. Odpis aktualizujący w łącznej wysokości 8.932 mln PLN został ujęty w pozycji kosztów własnych sprzedaży w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zmiany sytuacji rynkowej i otoczenia regulacyjnego opisane powyżej oznaczają, że pozycja konkurencyjna Grupy Kapitałowej PGE została osłabiona. Przewidywane zmniejszenie marż w segmencie Energetyki Konwencjonalnej szczególnie dotyczy jednostek wykorzystujących jako paliwo węgiel brunatny, które nie korzystają z obniżenia cen węgla kamiennego. Dodatkowo elektrownie te, jako emitujące większą ilość CO₂ na każdą jednostkę wyprodukowanej energii, w większy sposób są dotknięte przewidywanymi wzrostami cen uprawnień do emisji.

Analiza wrażliwości

Wyniki analizy wrażliwości dla poszczególnych jednostek wykazały, że największy wpływ na wartość użytkową wycenianych aktywów mają przede wszystkim zmiany ceny energii elektrycznej, ceny uprawnień do emisji CO₂, średnioważony koszt kapitału a także założenie dotyczące wprowadzenia w Polsce tzw. rynku mocy. W mniejszym stopniu na wartość użytkową wpływa zmiana kosztu zakupu węgla kamiennego.

Poniżej przedstawiono szacowane zmiany odpisu aktualizującego wartość aktywów segmentu Energetyki Konwencjonalnej na dzień 30 czerwca 2015 roku na zmianę kluczowych założeń.

Parametr	Zmiana	Wpływ na odpis aktualizujący w miliardach PLN	
		Zwiększenie odpisu	Zmniejszenie odpisu
Zmiana ceny energii elektrycznej w całym okresie prognozy	+ 1%	-	1,0
	- 1%	1,1	-
Zmiana WACC	+ 0,5 p.p.	1,4	-
	- 0,5 p.p.	-	0,9
Zmiana ceny uprawnień do emisji CO ₂ w całym okresie prognozy	+ 1%	0,4	-
	- 1%	-	0,4
Założenie dotyczące tzw. rynku mocy	brak rynku mocy po 2023 roku	5,2	-

3. Zmiana zasad rachunkowości i prezentacji danych

Zmiana raportowania segmentów działalności

Mając na uwadze poprawę przejrzystości raportowania działalności operacyjnej spółek w poszczególnych segmentach od 2015 roku dokonane zostały następujące zmiany w ich strukturze:

- Połączono dotychczasowy segment Obrotu Hurtowego z segmentem Sprzedaży Detalicznej, tworząc segment Obrotu.

Wprowadzenie tej zmiany pozwoli na wyeliminowanie przepływów między dotychczasowymi segmentami, pozwalające na czytelniejszą prezentację i skuteczniejszą ocenę wyników osiągniętych przez GK PGE.

- Przeniesiono spółkę ENESTA S. A. z segmentu Pozostałej Działalności do segmentu Obrotu.

Wprowadzenie tej zmiany pozwoli na prezentację wyników operacyjnych wspomnianej wyżej spółki zgodnie z charakterem jej aktywności zapewniając bardziej spójny obraz działalności Grupy PGE w segmencie Obrotu.

- Przeniesiono spółki realizujące działalność na rzecz segmentu Energetyki Konwencjonalnej z segmentu Pozostałej Działalności do segmentu Energetyki Konwencjonalnej

Powyższa zmiana zapewnia większą porównywalność międzyokresową segmentu poprzez wyeliminowanie zmienności w rozliczaniu działalności usługowej świadczonej przez spółki o charakterze pomocniczym. Włączone do segmentu Energetyki Konwencjonalnej spółki prowadzą następującą działalność:

- roboty budowlane, remontowe, modernizacyjne oraz inwestycyjne w zakresie urządzeń energetycznych;
- pełnienie funkcji inwestora zastępczego przy realizacji projektów inwestycyjnych;
- wykonywanie kompleksowych badań diagnostycznych oraz pomiarów maszyn i urządzeń elektroenergetycznych;
- zagospodarowywanie produktów ubocznych spalania węgla, opracowywanie i wdrażanie technologii ich wykorzystywania;
- rekultywacja terenów zdegradowanych.

Dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone.

Zmiana zasad wyceny i ujęcia rezerw rekultywacyjnych w kopalniach odkrywkowych

Począwszy od skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2014 rok, Grupa Kapitałowa PGE zdecydowała o zmianie zasad rozpoznawania rezerwy rekultywacyjnej w kopalniach odkrywkowych. Według poprzednich zasad wysokość rezerwy odpowiadała przewidywanemu kosztowi przyszłej rekultywacji, zdyskontowanemu do wartości bieżących, w proporcji odpowiadającej stosunkowi wydobytego węgla do planowanego całkowitego wydobycia węgla ze złoża w całym okresie eksploatacji. Kosztem okresu był przyrost rezerwy wynikający z eksploatacji złoża oraz odwrócenie dyskonta. Wszelkie zmiany założeń były ujmowane w wyniku okresu.

Według nowych zasad rozpoznawania rezerwy rekultywacyjnej przyszłe koszty rekultywacji wyrobisk końcowych zostają podzielone:

- na część odpowiadającą kubaturze wyrobiska, w której był węgiel,
- na część odpowiadającą kubaturze wyrobiska, w której był nadkład.

Część przypadająca na węgiel jest rozpoznawana analogicznie do dotychczasowych zasad, tj. metodą naturalną opartą na ilości eksploatowanego węgla. Z kolei część przypadająca na nadkład jest ujmowana w wartości rzeczowych aktywów trwałych i następnie amortyzowana. Zmiany założeń przyjętych do oszacowania rezerwy są odnoszone w wynik okresu (w zakresie, w jakim dotyczy części węglowej) oraz do wartości aktywów (w zakresie, w jakim dotyczy części nadkładowej), z zastrzeżeniem że kwota odjęta od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika aktywów nie może być wyższa od jego wartości księgowej.

Zdaniem Grupy Kapitałowej PGE zmieniona polityka rachunkowości przedstawia bardziej rzetelną sytuację majątkową i finansową Grupy w zakresie wydobycia węgla z kopalni odkrywkowych oraz w lepszy sposób aplikuje MSSF. Ponadto zaktualizowane zasady zmniejszają zmienność wyniku finansowego Grupy Kapitałowej PGE na skutek założeń makroekonomicznych.

Zmiana prezentacyjna ujmowania odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne oraz wartość firmy

Przepisy MSSF UE nie wskazują jednoznacznie, w jakich pozycjach rachunku zysków i strat należy ujmować odpisy z tytułu utraty wartości, tym samym sposób ich ujęcia zależy od wybranej polityki rachunkowości. W praktyce można zaobserwować różne podejście, tym niemniej zarówno wśród jednostek stosujących MSSF UE, jak i wśród firm audytorskich, najczęściej preferowanym rozwiązaniem jest ujmowanie odpisów aktualizujących w ramach kosztów rodzajowych (jako część kosztów amortyzacji lub w osobnej pozycji). Tym samym utworzenie lub rozwiązanie odpisów aktualizujących nie wpływa na raportowany zysk EBITDA.

Zgodnie z poprzednio stosowaną polityką rachunkowości Grupa Kapitałowa PGE ujmowała odpisy z tytułu aktualizacji wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz wartości firmy w pozycji pozostałych kosztów operacyjnych.

Począwszy od sprawozdania finansowego za okres zakończony dnia 30 czerwca 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE zmieniła politykę rachunkowości w ten sposób, iż utworzenie lub rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz wartości firmy są ujmowane w kosztach rodzajowych. Zdaniem kierownictwa Spółki zmieniona polityka rachunkowości w lepszy sposób aplikuje MSSF UE oraz zapewnia większą przejrzystość i porównywalność sprawozdań z innymi jednostkami.

Przekształcenie danych porównywalnych

W związku z powyższym Grupa Kapitałowa PGE przekształciła dane prezentowane w porównywalnych sprawozdaniach z sytuacji finansowej, sprawozdaniu z całkowitych dochodów oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Przekształcenie zostało przedstawione w poniższych tabelach. Odpowiednio przekształcono również informacje prezentowane w dodatkowych notach objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane publikowane</i>	Zmiana ujęcia rezerwy rekultywacyjnej	Zmiana ujęcia odpisów aktualizujących	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	20.857	-		20.857
Koszt własny sprzedaży	(15.605)	17	(81)	(15.669)
ZYSK BRUTTO ZE SPRZEDAŻY	5.252	17	(81)	5.188
Pozostałe przychody operacyjne	1.374	-	(3)	1.371
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(1.127)	-		(1.127)
Koszty ogólnego zarządu	(558)	-		(558)
Pozostałe koszty operacyjne	(886)	391	84	(411)
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	4.055	408	-	4.463
Przychody finansowe	288	-		288
Koszty finansowe	(728)	(18)		(746)
ZYSK BRUTTO	3.615	390	-	4.005
Podatek dochodowy	(715)	(74)		(789)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY	2.900	316	-	3.216
INNE CAŁKOWITE DOCHODY	(88)	-		(88)
CAŁKOWITE DOCHODY	2.812	316	-	3.128
ZYSK NETTO PRZYPADAJĄCY NA:				
- akcjonariuszy jednostki dominującej	2.884	315	-	3.199
- udziałowców niekontrolujących	16	1	-	17
CAŁKOWITE DOCHODY PRZYPADAJĄCE NA:				
- akcjonariuszy jednostki dominującej	2.796	315	-	3.111
- udziałowców niekontrolujących	16	1	-	17
ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ (W ZŁOTYCH)	1,54	0,17		1,71

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na dzień 30 września 2014 <i>dane publikowane</i>	Zmiana ujęcia rezerwy rekultywacyjnej	Stan na dzień 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
AKTYWA TRWAŁE, w tym:			
Rzeczowe aktywa trwałe	47.101	976	48.077
AKTYWA TRWAŁE ŁĄCZNIE	49.592	976	50.568
SUMA AKTYWÓW	62.939	976	63.915
KAPITAŁ WŁASNY, w tym:			
Zyski zatrzymane	16.253	473	16.726
Kapitał własny przypisany udziałom niekontrolującym	131	3	134
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM	44.267	476	44.743
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE, w tym:			
Rezerwy długoterminowe	5.213	388	5.601
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.898	112	2.010
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	12.814	500	13.314
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	62.939	976	63.915

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane publikowane</i>	Zmiana wyceny rezerwy rekultywacyjnej	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
Zysk brutto	3.615	390	4.005
Korekty o pozycje:			
Amortyzacja	2.332	18	2.350
Zmiana stanu rezerw	74	(408)	(334)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	4.433	-	4.433

4. Hierarchia wartości godziwej

Zasady wyceny zapasów, instrumentów pochodnych, udziałów i akcji oraz instrumentów nienotowanych na aktywnych rynkach, dla których wiarygodne ustalenie wartości godziwej nie jest możliwe, są analogiczne jak w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku.

W okresie sprawozdawczym i okresie porównywalnym nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy pierwszym i drugim poziomem hierarchii wartości godziwej.

HIERARCHIA WARTOŚCI GODZIWEJ	Stan na dzień 30 września 2015		Stan na dzień 31 grudnia 2014	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Uprawnienia do emisji CO ₂	476	-	409	-
Zapasy	476	-	409	-
Forward walutowy	-	23	-	11
Wycena transakcji CCIRS	-	41	-	-
Aktywa finansowe	-	64	-	11
Forward walutowy	-	1	-	-
Wycena transakcji CCIRS	-	-	-	8
Wycena transakcji IRS	-	64	-	72
Forward towarowy	-	83	-	37
Zobowiązania finansowe	-	148	-	117

Wartość księgowa zapasów na dzień sprawozdawczy wynosi 2.716 mln PLN. Pozycja ta zawiera uprawnienia do emisji CO₂, przeznaczone do odsprzedaży, wyceniane w wartości godziwej na 476 mln PLN, wykazywane w powyższej tabeli. Wycena forwardów towarowych, walutowych oraz swap wykazywana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji aktywów lub zobowiązań wycenianych w wartości godziwej.

B. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje dotyczące segmentów działalności

Spółki Grupy Kapitałowej PGE prowadzą działalność na podstawie odpowiednich koncesji, w tym przede wszystkim koncesji na: wytwarzanie, obrót i dystrybucję energii elektrycznej, wytwarzanie, przesył i dystrybucję ciepła, przyznawane przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz koncesji na wydobywanie węgla brunatnego ze złóż, udzielanych przez Ministra Środowiska. Koncesje są z reguły wydawane na okres pomiędzy 10 a 50 lat. Kluczowe koncesje w Grupie Kapitałowej PGE wygasają w latach 2020-2038.

Do koncesji na wydobywanie węgla, wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz dystrybucję energii elektrycznej i ciepła przypisane są odpowiednie aktywa, przedstawione w szczegółowych informacjach na temat segmentów operacyjnych. W związku z posiadanymi koncesjami dotyczącymi energii elektrycznej i ciepła ponoszone są roczne opłaty zależne od poziomu obrotów. W przypadku prowadzenia działalności koncesjonowanej związanej z wydobywaniem węgla brunatnego ponoszone są opłaty eksploatacyjne zależne od obowiązującej stawki i wielkości wydobycia, a także opłaty za użytkowanie górnicze.

Grupa Kapitałowa PGE prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności za bieżący oraz porównywalny okres sprawozdawczy zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Podział sprawozdawczości Grupy Kapitałowej PGE oparty jest na segmentach branżowych:

- Energetyka Konwencjonalna obejmuje poszukiwanie i wydobywanie węgla brunatnego oraz produkcję energii w elektrowniach oraz elektrociepłowniach a także działalność pomocniczą w powyższym zakresie.
- Energetyka Odnawialna obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach szczytowo-pompowych oraz ze źródeł odnawialnych.
- Obrót obejmuje sprzedaż i zakup energii elektrycznej na rynku hurtowym, obrót uprawnieniami do emisji oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia oraz zakup i dostawę paliw a także sprzedaż energii elektrycznej oraz świadczenie usług odbiorcom końcowym.
- Dystrybucja obejmuje zarządzanie lokalnymi sieciami dystrybucyjnymi oraz przesyłanie energii elektrycznej.

Organizacja i zarządzanie Grupą Kapitałową PGE odbywa się w podziale na segmenty uwzględniające rodzaj oferowanych produktów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki. Przypisanie poszczególnych jednostek do segmentów działalności zostało przedstawione w nocie A.1.4 niniejszego sprawozdania finansowego. Grupa Kapitałowa PGE co do zasady rozlicza transakcje dotyczące działalności operacyjnej między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – na warunkach rynkowych.

Analizując wyniki poszczególnych segmentów działalności kierownictwo Grupy Kapitałowej PGE zwraca przede wszystkim uwagę na osiągnięty wynik EBITDA.

Sezonowość segmentów działalności

Czynniki atmosferyczne powodują sezonowość zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło oraz mają wpływ na techniczne i ekonomiczne warunki ich wytwarzania, dystrybucji i przesyłania, a tym samym wpływają na wyniki uzyskiwane przez spółki Grupy Kapitałowej PGE.

Poziom sprzedaży energii elektrycznej w ciągu roku jest zmienny i zależy przede wszystkim od temperatury powietrza i długości dnia. Co do zasady, niższe temperatury powietrza w zimie i krótsze dni powodują wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną, podczas gdy wyższe temperatury powietrza i dłuższe dni w okresie letnim przyczyniają się do jego spadku. Ponadto, zmiany sezonowe widoczne są wśród wybranych grup odbiorców końcowych. Efekty sezonowości są w szczególności bardziej znaczące dla gospodarstw domowych, niż dla sektora przemysłowego.

Sprzedaż ciepła zależy w szczególności od temperatury powietrza i jest większa w okresie zimowym, a mniejsza w okresie letnim.

INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW BRANŻOWYCH ZA OKRES ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2015 ROKU

	Energetyka Konwencjonalna	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty konsolidacyjne	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	9.074	508	9.861	1.392	319	4	21.158
Sprzedaż między segmentami	404	38	1.209	3.086	193	(4.930)	-
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	9.478	546	11.070	4.478	512	(4.926)	21.158
Koszt własny sprzedaży	15.482	391	9.566	3.171	451	(4.481)	24.580
EBIT *)	(6.471)	105	405	1.069	(25)	55	(4.862)
Przychody (koszty) finansowe netto							(110)
(STRATA) BRUTTO							(4.972)
Podatek dochodowy							942
(STRATA) NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY							(4.030)
Amortyzacja oraz odpisy	10.057	173	18	778	83	(33)	11.076
EBITDA **)	3.586	278	423	1.847	58	22	6.214
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA							
Aktywa segmentu z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	28.587	4.522	2.606	15.690	881	(1.122)	51.164
Należności z tytułu dostaw i usług	256	66	1.766	360	113	(786)	1.775
Udziały w jednostce stowarzyszonej							8
Aktywa nieprzypisane							6.910
AKTYWA, RAZEM							59.857
Zobowiązania segmentu z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	8.153	321	3.834	1.925	186	(640)	13.779
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	563	35	624	194	58	(719)	755
Zobowiązania nieprzypisane							5.769
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM							20.303
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU							
Nakłady inwestycyjne	4.014	565	22	1.138	141	(43)	5.837
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	8.934	(2)	(10)	15	(1)	-	8.936
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	578	(1)	759	50	14	-	1.400

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja oraz odpisy aktualizujące odniesione w wynik finansowy

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą ujęte w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW BRANŻOWYCH ZA OKRES ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2014 ROKU

<i>dane przekształcone</i>	Energetyka Konwencjonalna	Energetyka Odnawialna	Obrót	Dystrybucja	Działalność pozostała	Korekty konsolidacyjne	Razem
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	9.353	576	9.176	1.192	547	13	20.857
Sprzedaż między segmentami	214	17	1.310	3.061	771	(5.373)	
PRZYCHODY SEGMENTU, RAZEM	9.567	593	10.486	4.253	1.318	(5.360)	20.857
Koszt własny sprzedaży	6.872	378	9.176	3.070	1.128	(4.955)	15.669
EBIT *)	3.011	164	187	1.035	22	44	4.463
Przychody (koszty) finansowe netto							(458)
ZYSK BRUTTO							4.005
Podatek dochodowy							(789)
ZYSK NETTO ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY							3.216
Amortyzacja oraz odpisy	1.360	160	13	754	94	(31)	2.350
EBITDA **)	4.371	324	200	1.789	116	13	6.813
AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA							
Aktywa segmentu z wyłączeniem należności z tytułu dostaw i usług	33.871	3.781	1.779	14.853	1.100	(748)	54.636
Należności z tytułu dostaw i usług	144	68	1.632	344	271	(805)	1.654
Udziały w jednostce stowarzyszonej							9
Aktywa nieprzypisane							7.616
AKTYWA, RAZEM							63.915
Zobowiązania segmentu z wyłączeniem zobowiązań z tytułu dostaw i usług	7.495	213	1.863	1.630	299	(139)	11.361
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	489	97	642	165	143	(722)	814
Zobowiązania nieprzypisane							6.997
ZOBOWIĄZANIA, RAZEM							19.172
POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTU							
Nakłady inwestycyjne	2.797	242	10	770	106	(66)	3.859
Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych i niefinansowych	103	(1)	20	5	(16)	-	111
Pozostałe koszty niepieniężne ***)	455	14	835	15	34	56	1.409

*) EBIT = zysk (strata) z działalności operacyjnej

**) EBITDA = EBIT + amortyzacja oraz odpisy aktualizujące odniesione w wynik finansowy

***) Zmiany o charakterze niepieniężnym dotyczą rezerw m.in. na rekultywację, uprawnienia do emisji CO₂, nagrody jubileuszowe, taryfę pracowniczą ujętą w wyniku oraz innych całkowitych dochodach.

2. Przychody i koszty

2.1 Przychody ze sprzedaży

	Okres 3 m-cy zakończony 30 września 2015	Okres 9 m-cy zakończony	Okres 3 m-cy zakończony 30 września 2014	Okres 9 m-cy zakończony
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY				
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy	6.779	20.702	6.473	19.538
Podatek akcyzowy	(131)	(378)	(134)	(401)
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów, w tym:	6.648	20.324	6.339	19.137
Sprzedaż energii elektrycznej	4.844	14.372	4.537	13.414
Sprzedaż usług dystrybucyjnych	1.395	4.208	1.320	3.995
Sprzedaż ciepła	90	492	84	451
Sprzedaż praw majątkowych pochodzenia energii	56	384	136	499
Regulacyjne usługi systemowe	117	361	95	310
Przychody ze sprzedaży gazu	35	171	-	-
Pozostała sprzedaż towarów i materiałów	111	336	167	468
Przychody ze sprzedaży usług	124	391	118	366
Przychody z tytułu rekompensat KDT	142	443	192	1.354
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY, RAZEM	6.914	21.158	6.649	20.857

Wzrost przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej w okresie zakończonym 30 września 2015 roku w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wynika głównie z uzyskania wyższej średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej oraz ze zwiększenia wolumenu sprzedaży na rynku hurtowym.

Kwestia przychodów z tytułu rekompensat KDT została opisana w nocie B.15.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

2.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym

	Okres 3 m-cy zakończony* 30 września 2015	Okres 9 m-cy zakończony	Okres 3 m-cy zakończony 30 września 2014 dane przekształcone	Okres 9 m-cy zakończony
KOSZTY W UKŁADZIE RODZAJOWYM				
Amortyzacja	687	2.296	760	2.254
Odpisy aktualizujące	41	8.932	43	96
Zużycie materiałów i energii	709	2.355	684	2.214
Usługi obce	623	1.819	626	1.815
Podatki i opłaty	720	2.176	731	2.161
Koszty świadczeń pracowniczych	1.019	3.173	1.057	3.359
Pozostałe koszty rodzajowe	78	205	80	209
KOSZTY WEDŁUG RODZAJU, RAZEM	3.877	20.956	3.981	12.108
Zmiana stanu produktów	-	(44)	6	(21)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	(380)	(1.061)	(318)	(962)
Koszty sprzedaży i dystrybucji	(322)	(1.054)	(383)	(1.127)
Koszty ogólnego zarządu	(181)	(583)	(192)	(558)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2.129	6.366	2.048	6.229
KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	5.123	24.580	5.142	15.669

*W celu prawidłowej prezentacji danych za okres 3 miesięcy 2015 roku, dokonano reklasyfikacji pozycji prezentowanych w sprawozdaniu za okres pierwszego półrocza 2015 roku: o kwotę 41 mln PLN zostały powiększone koszty zużycia materiałów i energii i pomniejszona wartość sprzedanych towarów i materiałów.

2.3 Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące

Poniżej przedstawiono ujęcie amortyzacji oraz odpisów aktualizujących aktywa trwałe w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Okres zakończony 30 września 2015	Amortyzacja				Odpisy aktualizujące		
	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	Nieruchomości inwestycyjne	RAZEM	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartości niematerialne	RAZEM
Koszt własny sprzedaży	2.040	50	1	2.091	8.917	15	8.932
Koszty sprzedaży i dystrybucji	16	3	-	19	-	-	-
Koszty ogólnego zarządu	27	7	-	34	-	-	-
RAZEM KOSZTY AMORTYZACJI ORAZ ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH ODNIESIONE W WYNIK FINANSOWY	2.083	60	1	2.144	8.917	15	8.932
Zmiana stanu produktów	13	-	-	13	-	-	-
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki	139	-	-	139	-	-	-
RAZEM KOSZTY AMORTYZACJI ORAZ ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH	2.235	60	1	2.296	8.917	15	8.932

2.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE		
Efekt zmiany wyceny rezerwy rekultywacyjnej	193	-
Kary, grzywny, odszkodowania	51	76
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności	24	38
Rozwiązanie pozostałych rezerw	19	841
Dotacje	19	83
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	14	14
Nadwyżki / ujawnienia aktywów	11	8
Zwrot kosztów postępowania sądowego	8	6
Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne otrzymane nieodpłatnie	6	5
Korekta przychodów z tyt. rekompensat KDT	-	246
Pozostałe	62	54
POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE OGÓŁEM	407	1.371

Zmiana wyceny rezerw rekultywacyjnych dotyczy w większości kopalni odkrywkowych i została opisana w nocie B.11.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

W okresie porównywalnym przychody z tytułu rozwiązania rezerw dotyczą głównie rozwiązania utworzonej w 2013 roku rezerwy na zakup uprawnień do emisji CO₂ w wysokości 751 mln PLN w segmencie Energetyka Konwencjonalna.

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE		
Utworzenie pozostałych rezerw	46	31
Utworzenie odpisów aktualizujących należności	45	57
Likwidacja szkód/ usuwanie awarii	30	33
Likwidacja rzeczowych aktywów trwałych/wartości niematerialnych	20	13
Przekazane darowizny	15	5
Koszty postępowania sądowego	7	9
Odszkodowania	6	6
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	4	-
Efekt zmiany wyceny rezerwy rekultywacyjnej	-	211
Pozostałe	37	46
POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	210	411

2.5 Przychody i koszty finansowe

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Dywidendy	1	3
Odsetki	83	172
Aktualizacja wartości/ rozwiązanie odpisów aktualizujących	33	29
Zysk ze zbycia inwestycji	15	-
Dodatnie różnice kursowe	-	62
PRZYCHODY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	132	266
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE		
Rozwiązanie rezerw	1	21
Pozostałe	1	1
POZOSTAŁE PRZYCHODY FINANSOWE	2	22
PRZYCHODY FINANSOWE OGÓŁEM	134	288

Aktualizacja wartości instrumentów finansowych dotyczy głównie transakcji związanych z rynkiem uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Odsetki	87	80
Aktualizacja wartości	-	52
Odpis aktualizujący	3	387
Ujemne różnice kursowe	33	84
KOSZTY FINANSOWE Z TYTUŁU INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	123	603
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE		
Koszty odsetkowe, w tym efekt zwijania dyskonta	119	141
Pozostałe	2	2
POZOSTAŁE KOSZTY FINANSOWE	121	143
KOSZTY FINANSOWE OGÓŁEM	244	746

Koszt odsetkowy (efekt zwijania dyskonta) od pozycji niefinansowych dotyczy w głównej mierze rezerw rekultywacyjnych oraz rezerw na świadczenia pracownicze.

W okresie porównywalnym w pozycji odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości Grupa ujmuje głównie koszt z tytułu szacowanej utraty wartości obligacji wyemitowanych przez spółkę Autostrada Wielkopolska S.A.

3. Odpisy aktualizujące wartość aktywów

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH		
Zawiązanie odpisu	8.917	84
Rozwiązanie odpisu	-	3
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH		
Zawiązanie odpisu	15	-
ODPISY AKTUALIZUJĄCE WARTOŚĆ ZAPASÓW		
Zawiązanie odpisu	36	17
Rozwiązanie odpisu	33	9

W pierwszym półroczu 2015 roku Grupa przeprowadziła testy dotyczące utraty wartości aktywów trwałych co skutkowało utworzeniem odpisów aktualizujących w łącznej wartości 8.842 mln PLN. Szczegółowy opis dotyczący przeprowadzonych testów zamieszczono w notcie A.2.3 niniejszego sprawozdania finansowego.

4. Podatek dochodowy

4.1 Podatek w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Główne składniki obciążenia podatkowego za okres zakończony 30 września 2015 roku oraz 30 września 2014 roku przedstawiają się następująco:

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		
Bieżący podatek dochodowy	553	545
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	4	17
Odroczony podatek dochodowy	(1.499)	227
OBCIĄŻENIA PODATKOWE WYKAZYWANE W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	(942)	789
PODATEK DOCHODOWY WYKAZYWANY W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH		
Od wyceny instrumentów zabezpieczających	13	(11)
Od zysków i strat aktuarialnych z wyceny rezerw na świadczenia pracownicze	27	(10)
OBCIĄŻENIE PODATKOWE UJĘTE W INNYCH CAŁKOWITYCH DOCHODACH	40	(21)

Istotna zmiana podatku odroczonego przedstawiona w okresie zakończonym 30 września 2015 roku jest związana z utworzeniem odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych.

4.2 Podatek odroczony w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014 <i>dane przekształcone*</i>
ELEMENTY AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO		
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	2.186	505
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową aktywów finansowych	56	35
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań finansowych	68	64
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zapasów	25	27
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	213	161
Rezerwy na rekultywację	507	598
Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	105	129
Rezerwy na świadczenia pracownicze	592	631
Pozostałe rezerwy	220	176
Koszty okresu niezrealizowane podatkowo	220	221
Nieodpłatnie otrzymana infrastruktura i otrzymane opłaty przyłączeniowe	145	149
Pozostałe	13	15
AKTYWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	4.350	2.711
ELEMENTY REZERWY Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO		
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych	3.183	2.999
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową zobowiązań finansowych	14	6
Różnica pomiędzy podatkową a bieżącą wartością księgową praw majątkowych pochodzenia energii	89	83
Uprawnienia do emisji CO ₂	272	310
Rekompensaty z tytułu rozwiązania KDT	662	672
Przychody okresu niezrealizowane podatkowo	170	144
Doszacowanie przychodów	189	185
Pozostałe	23	19
REZERWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	4.602	4.418
PO SKOMPENSOWANIU AKTYWA I REZERWY W POSZCZEGÓLNYCH SPÓLKACH PODATEK ODROZONY GRUPY PREZENTOWANY JEST JAKO:		
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	409	383
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	(661)	(2.090)

*przekształcenie danych porównawczych obejmowało reklasyfikację wartości pomiędzy wybranymi pozycjami

4.3 Rozliczenia podatkowe

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne przymusowe oraz bezwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne.

Podstawowe stawki podatkowe kształtowały się następująco: w 2015 roku stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi są objęte zwolnieniem z podatku VAT.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego oraz ogólnie pro-fiskalne podejście władz skarbowych.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Podatkowa Grupa Kapitałowa

18 września 2014 roku została zawarta na okres 25 lat umowa podatkowej grupy kapitałowej pod nazwą „PGK PGE 2015”, dla której PGE S.A. jest spółką reprezentującą. W skład PGK PGE 2015 oprócz Spółki wchodzi PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGE Dystrybucja S.A., PGE Obrót S.A., PGE Energia Odnawialna S.A., PGE Energia Natury S.A., PGE Dom Maklerski S.A., PGE Systemy S.A., ELBIS sp. z o.o., ELBEST sp. z o.o., ELTUR-SERWIS sp. z o.o., Betrans sp. z o.o., MegaSerwis sp. z o.o., MEGAZEC sp. z o.o., BESTGUM POLSKA sp. z o.o., „ELMEN” sp. z o.o., „TOP SERWIS” sp. z o.o., PGE Obsługa Księgowo-Kadrowa sp. z o.o., ELBEST Security sp. z o.o. oraz trzynastcie spółek o nazwach PGE Inwest 2, 4, ..., 15, nie prowadzących w momencie podpisania umowy działalności operacyjnej. Umowa dotyczy okresu po dniu 1 stycznia 2015 roku.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT). Oznacza to, że spółki wchodzące w skład PGK PGE 2015 tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje PGK PGE 2015 jako całość. Przedmiotem opodatkowania w PGK PGE 2015 będzie dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa PGK PGE 2015 istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących PGK PGE 2015 jest nadal odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Zgodnie z zawartymi umowami gdy dana spółka należąca do podatkowej grupy kapitałowej wykazuje zysk podatkowy, przekazuje odpowiednią kwotę podatku dochodowego do PGE S.A., która rozlicza się z urzędem skarbowym jako spółka reprezentująca. Z kolei gdy spółka należąca do PGK PGE 2015 poniesie stratę podatkową to korzyść podatkowa z tego tytułu przypada spółce reprezentującej, czyli PGE S.A. Oznacza to również, że w przypadku korekt rozliczeń podatkowych spółek ponoszących stratę podatkową, zmiana taka wpływa bezpośrednio na wyniki finansowe PGE S.A.

Przepływy pomiędzy spółkami należącymi do PGK PGE 2015 są realizowane w ciągu roku, w terminach poprzedzających wpłatę zaliczek na podatek dochodowy. Ostateczne rozliczenie pomiędzy spółkami należącymi do PGK następuje po złożeniu przez spółkę reprezentującą deklaracji rocznej.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 95%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 3% (liczonego dla całej PGK) oraz zawieranie transakcji z podmiotami spoza PGK wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

Podatek od nieruchomości

Mając na uwadze toczące się spory Grupa Kapitałowa PGE utworzyła na dzień sprawozdawczy rezerwy na podatek od nieruchomości w wysokości 149 mln PLN. Rezerwy te w większości dotyczą postępowań podatkowych w zakresie podatku od nieruchomości w wybranych elektrowniach. Spór toczy się w zakresie przedmiotu opodatkowania i dotyczy głównie rozstrzygnięcia, czy instalacje w budynkach oraz wolno stojące urządzenia techniczne podlegają odrębnemu opodatkowaniu jako samoistne budowle. Postępowania podatkowe znajdują się obecnie na różnych szczeblach organów podatkowych, tj. przed organami pierwszej instancji (wójt, burmistrz), przed samorządowymi kolegiami odwoławczymi oraz przed sądami administracyjnymi.

5. Istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W bieżącym okresie sprawozdawczym Grupa Kapitałowa PGE zakupiła rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne o wartości 5.837 mln PLN. Największe nakłady poniesione zostały przez segment Energetyka Konwencjonalna (4.014 mln PLN) oraz segment Dystrybucja (1.138 mln PLN). Główne pozycje nakładów stanowiły: budowa bloków 5 – 6 w Elektrowni Opole (1.744 mln PLN) oraz kompleksowa rekonstrukcja i modernizacja bloków 7 - 12 w Elektrowni Bełchatów (578 mln PLN).

Budowa bloków 5 i 6 w Elektrowni Opole o łącznej mocy 1800 MW rozpoczęła się w styczniu 2014 roku a jej zakończenie planowane jest na lipiec 2018 roku (blok nr 5) oraz na marzec 2019 roku (blok nr 6). Obecnie kontynuowane są prace fundamentalne w obrębie kotłowni i maszynowni obu bloków, ponadto wznoszony jest płaszcz chłodni kominowej bloku nr 5 oraz prowadzone prace ziemne i żelbetonowe w obrębie chłodni kominowej bloku nr 6 i innych obiektów pomocniczych. Całkowita wartość nakładów poniesionych przy realizacji tej inwestycji do dnia 30 września 2015 roku to 2.516 mln PLN.

W bieżącym okresie nie miały miejsca istotne transakcje sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

6. Przyszłe zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 30 września 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 14.803 mln PLN. Kwoty te przeznaczone będą głównie na budowę nowych bloków, modernizację majątku jednostek Grupy oraz zakup maszyn i urządzeń. Najbardziej istotne przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczą:

- Energetyka Konwencjonalna, Oddział Elektrownia Opole – budowa bloków nr 5 i 6 – około 6.553 mln PLN,
- Energetyka Konwencjonalna, Oddział Elektrownia Turów – kontrakt na budowę nowego bloku energetycznego – około 3.224 mln PLN,
- Energetyka Konwencjonalna Oddział Elektrownia Bełchatów – rekonstrukcja i modernizacja bloków – około 860 mln PLN,
- Dystrybucja – zobowiązania inwestycyjne związane z majątkiem sieciowym w łącznej wysokości około 914 mln PLN,
- PGE EJ1 sp. z o.o. – umowa na usługi doradztwa technicznego w procesie inwestycyjnym związanym z budową pierwszej polskiej elektrowni jądrowej – około 1.310 mln PLN (z czego 205 mln PLN jest zakresem podstawowym a pozostała kwota umowy stanowi zakres opcjonalny).

7. Uprawnienia do emisji CO₂ na potrzeby własne

Jednostki wytwórcze należące do Grupy Kapitałowej PGE utrzymują instalacje, które są objęte postanowieniami ustawy z dnia 12 czerwca 2015 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Począwszy od 2013 roku bezwarunkowo przyznawana jest tylko część uprawnień emisyjnych na produkcję ciepła, natomiast na produkcję energii elektrycznej co do zasady brak jest bezpłatnych EUA. Jedynie na mocy art. 10c) Dyrektywy 2003/87/WE ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie możliwa jest derogacja w zakresie uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, pod warunkiem realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w Krajowym Planie Inwestycyjnym (KPI). Warunkiem otrzymania bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ na pokrycie produkcji energii elektrycznej jest coroczne przedstawienie sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań wymienionych w KPI.

We wrześniu 2014 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła wymagane sprawozdania z realizacji inwestycji. W kwietniu 2015 roku jednostki z Grupy Kapitałowej PGE otrzymały nieodpłatnie uprawnienia do emisji CO₂ w ilości około 29 mln ton dla jednostek wytwarzających energię elektryczną oraz około 1 mln ton dla instalacji innych niż wytwarzające energię elektryczną.

We wrześniu 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE złożyła kolejne sprawozdania z realizacji inwestycji.

	EUA		CER/ERU		Razem wartość
	Ilość (mln Mg)	Wartość	Ilość (mln Mg)	Wartość	
STAN NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2015	68	1.552	-	-	1.552
Zakup	13	423	-	-	423
Przyznane nieodpłatnie	30	-	-	-	-
Umorzenie	(59)	(681)	-	-	(681)
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2015	52	1.294	-	-	1.294

	EUA		CER/ERU		Razem wartość
	Ilość (mln Mg)	Wartość	Ilość (mln Mg)	Wartość	
STAN NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2014	59	1.404	-	-	1.404
Zakup	33	829	3	2	831
Przyznane nieodpłatnie	34	-	-	-	-
Umorzenie	(61)	(683)	-	-	(683)
Pozostałe zmiany	3	2	(3)	(2)	-
STAN NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014	68	1.552	-	-	1.552

8. Pozostałe aktywa długo- i krótkoterminowe

8.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie	1.273	1.193
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	33	35
POZOSTAŁE AKTYWA, RAZEM	1.306	1.228

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą głównie projektów inwestycyjnych prowadzonych w segmencie Energetyka Konwencjonalna.

8.2 Pozostałe aktywa krótkoterminowe

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
KOSZTY ROZLICZANE W CZASIE		
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	5	10
Usługi informatyczne	8	8
Rozliczenie w czasie kosztów usługi dystrybucyjnej	15	13
Opłaty, prowizje agencyjne	22	20
Opłaty za użytkowanie górnicze	6	-
Opłaty za wyłączenie gruntów z produkcji rolnej, leśnej	19	4
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	27	28
INNE AKTYWA KRÓTKOTERMINOWE		
Doszacowanie sprzedaży	559	618
Należności z tytułu naliczonego VAT	290	261
Należności z tytułu akcyzy	68	29
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	9	13
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	66	8
POZOSTAŁE AKTYWA, RAZEM	1.094	1.012

Doszacowanie sprzedaży obejmuje szacunek sprzedaży energii elektrycznej nieodczytanej na urządzeniach pomiarowych na dzień sprawozdawczy.

9. Wybrane aktywa finansowe

Wartość księgową aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu nie odbiega istotnie od ich wartości godziwej.

9.1 Pozostałe pożyczki i należności finansowe

	Stan na dzień 30 września 2015		Stan na dzień 31 grudnia 2014	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Lokaty i depozyty	-	124	-	27
Rekompensaty z tytułu KDT	-	1.005	-	968
Kaucje i wadia	1	46	-	38
Zabezpieczenie – rynek bilansujący	-	-	-	49
Fundusz gwarancyjny – Dom Maklerski	-	68	-	67
Pozostałe należności finansowe	13	36	13	31
RAZEM POŻYCZKI I NALEŻNOŚCI FINANSOWE, Z WYŁĄCZENIEM NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	14	1.279	13	1.180
NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	-	1.775	-	1.729

9.2 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, w większości od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów składa się z następujących pozycji:

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
Środki pieniężne w banku i kasie	1.375	1.701
Lokaty typu overnight	479	164
Lokaty krótkoterminowe	3.230	4.417
RAZEM	5.084	6.282
Odsetki naliczone od środków pieniężnych, nie otrzymane na dzień sprawozdawczy	(1)	(5)
Różnice kursowe od środków pieniężnych w walutach	(1)	(8)
Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów	5.082	6.269
<i>w tym o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	472	368
Pozostające do dyspozycji limity kredytowe	8.853	3.064
<i>w tym limity kredytowe w rachunku bieżącym</i>	2.250	1.916

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych dotyczą w głównej mierze środków stanowiących zabezpieczenie rozliczeń jednostek Grupy Kapitałowej PGE z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A.

9.3 Aktywa wyceniane w wartości godziwej

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ		
Forward walutowy	23	11
Wycena transakcji CCIRS	41	-
RAZEM	64	11

Forward walutowy

W kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej Grupa Kapitałowa wykazuje instrumenty finansowe związane z handlem uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Transakcje zabezpieczające CCIRS

W związku z zawarciem pożyczek ze spółką PGE Sweden AB (publ), PGE S.A. zawarła transakcje CCIRS, zabezpieczające kurs walutowy spłaty kapitału i odsetek oraz stopę procentową. W transakcjach tych banki-kontrahenci płacą PGE S.A. odsetki oparte na stopie stałej w EUR a PGE S.A. płaci odsetki oparte na stopie stałej w PLN. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiednia część transakcji CCIRS traktowana jest jako zabezpieczenie obligacji wyemitowanych przez PGE Sweden AB (publ).

Dla ujęcia powyższej transakcji CCIRS Grupa Kapitałowa PGE stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Wpływ rachunkowości zabezpieczeń został przedstawiony w nocie nr B.10.2 niniejszego sprawozdania finansowego.

10. Kapitały własne

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie optymalnej struktury kapitału w długim okresie, zapewnienie dobrego standingu finansowego i bezpiecznych wskaźników struktury kapitału, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy. Istotne jest także utrzymanie silnej bazy kapitałowej, będącej podstawą budowania zaufania ze strony przyszłych inwestorów, kredytodawców oraz rynku i zapewniającej przyszły rozwój Grupy.

10.1 Kapitał podstawowy

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
Ilość akcji zwykłych serii A o wartości nominalnej 10 złotych każda	1.470.576.500	1.470.576.500
Ilość akcji zwykłych serii B o wartości nominalnej 10 złotych każda	259.513.500	259.513.500
Ilość akcji zwykłych serii C o wartości nominalnej 10 złotych każda	73.228.888	73.228.888
Ilość akcji zwykłych serii D o wartości nominalnej 10 złotych każda	66.441.941	66.441.941
ŁĄCZNA ILOŚĆ AKCJI	1.869.760.829	1.869.760.829

Wszystkie akcje Spółki zostały opłacone. W ciągu okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany w strukturze i wysokości kapitału podstawowego.

Poniżej przedstawiono strukturę własnościową Spółki na dni sprawozdawcze.

	Skarb Państwa	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na dzień 30 września 2015 roku	58,39%	41,61%	100,00%
Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku	58,39%	41,61%	100,00%

Struktura własnościowa na poszczególne dni sprawozdawcze została zaprezentowana na podstawie informacji dostępnych Spółce.

Po dniu sprawozdawczym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w wysokości kapitału podstawowego Spółki.

10.2 Kapitał z wyceny instrumentów finansowych

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu kapitału z wyceny z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych:

	Okres zakończony 30 września 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2014
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA	(61)	-
Odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie	49	(8)
Naliczone odsetki na instrumencie pochodnym przeniesione z kapitału z aktualizacji wyceny i ujęte w kosztach odsetkowych	10	6
Rewaluacja walutowa transakcji CCIRS przeniesiona z kapitału i ujęta w wyniku z różnic kursowych	15	(74)
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	(3)	1
KAPITAŁ Z WYCENY NA DZIEŃ SPRAWOZDAWCZY	10	(75)
Podatek odroczoney	(13)	14
KAPITAŁ Z WYCENY PO UWZGLĘDNIENIU PODATKU ODROZONEGO	(3)	(61)

10.3 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

	Dywidenda wypłacona lub zadeklarowana z zysków okresu/ roku zakończonego dnia		
	30 września 2015	31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
DYWIDENDY GOTÓWKOWE Z AKCJI ZWYKŁYCH			
Dywidenda z zysków zatrzymanych	-	1.458	2.057
Dywidenda z kapitału zapasowego	-	-	-
DYWIDENDY GOTÓWKOWE Z AKCJI ZWYKŁYCH, RAZEM	-	1.458	2.057
Dywidendy gotówkowe na akcję (w złotych)	-	0,78	1,10

Dywidenda z zysków okresu zakończonego dnia 30 września 2015 roku

W ciągu okresu sprawozdawczego oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego PGE S.A. nie dokonywała wypłat zaliczek na poczet dywidendy.

Dywidenda z zysków roku zakończonego dnia 31 grudnia 2014 roku

W dniu 24 czerwca 2015 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGE S.A. podjęło uchwałę, zgodnie z którą z zysku osiągniętego w 2014 roku, kwotę 1.458 mln PLN przeznaczono na wypłatę dywidendy (co stanowi 0,78 złotych na akcję).

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2015 roku zobowiązanie z tytułu dywidendy jest prezentowane w pozycji pozostałych zobowiązań niefinansowych. Dywidenda została wypłacona 15 października 2015 roku.

Dywidenda z zysków roku zakończonego dnia 31 grudnia 2013 roku

W dniu 6 czerwca 2014 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGE S.A. przeznaczyło z zysku roku 2013 kwotę 2.057 mln PLN na wypłatę dywidendy (co stanowi 1,10 złotych na akcję). Dywidenda określona uchwałami Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 6 czerwca 2014 roku została wypłacona w dniu 26 września 2014 roku.

11. Rezerwy

Bieżąca wartość księgowa rezerw przedstawia się następująco:

	Stan na dzień 30 września 2015		Stan na dzień 31 grudnia 2014	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Świadczenia po okresie zatrudnienia	1.516	92	1.633	98
Nagrody jubileuszowe	894	83	949	93
Rezerwy na koszty rekultywacji	2.826	3	3.297	2
Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	-	552	-	676
Rezerwy na wartość praw majątkowych przeznaczonych do umorzenia	-	790	-	555
Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	77	19	73	19
Pozostałe rezerwy	166	654	147	627
RAZEM REZERWY	5.479	2.193	6.099	2.070

Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy na koszty rekultywacji	Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na wartość praw majątkowych przeznaczonych do umorzenia	Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	Pozostałe	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2015	1.731	1.042	3.299	676	555	92	774	8.169
Zyski i straty aktuarialne z wyłączeniem korekty stopy dyskonta	-	-	-	-	-	-	-	-
Koszty bieżącego zatrudnienia	25	36	-	-	-	-	-	61
Koszty przeszłego zatrudnienia	1	-	-	-	-	-	-	1
Koszty odsetek	33	20	65	-	-	-	-	118
Korekta stopy dyskontowej i innych założeń	(142)	(53)	(629)	-	-	-	-	(824)
Wyplacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(41)	(68)	-	(680)	(497)	-	(376)	(1.662)
Rozwiązane rezerwy	-	-	(1)	(1)	(8)	(15)	(40)	(65)
Utworzone rezerwy	-	-	22	557	740	19	464	1.802
Pozostałe zmiany	1	-	73	-	-	-	(2)	72
NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2015	1.608	977	2.829	552	790	96	820	7.672

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy na koszty rekultywacji	Rezerwa na zakup uprawnień do emisji CO ₂	Rezerwa na wartość praw majątkowych przeznaczonych do umorzenia	Roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości	Pozostałe	Razem
NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2014 <i>dane przekształcone</i>	1.343	941	2.422	1.432	395	161	507	7.201
Zyski i straty aktuarialne z wyłączeniem korekty stopy dyskonta	58	4	-	-	-	-	-	62
Koszty bieżącego zatrudnienia	28	45	-	-	-	-	-	73
Koszty przeszłego zatrudnienia	(35)	(22)	-	-	-	-	-	(57)
Koszty odsetek	53	38	89	-	-	-	-	180
Korekta stopy dyskontowej i innych założeń	339	126	1.297	-	-	-	-	1.762
Wyplacone świadczenia / Wykorzystane rezerwy	(53)	(90)	(16)	(682)	(917)	(1)	(493)	(2.252)
Rozwiązane rezerwy	-	-	(576)	(751)	(89)	(79)	(136)	(1.631)
Utworzone rezerwy	-	-	83	677	1.166	11	897	2.834
Zmiany w składzie Grupy Kapitałowej	(2)	-	-	-	-	-	(1)	(3)
NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2014	1.731	1.042	3.299	676	555	92	774	8.169

11.1 Rezerwy na koszty rekultywacji i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych

Rezerwa na rekultywację wyrobisk kopalnianych

Po zakończeniu wydobycia węgla teren po kopalniach odkrywkowych należących do Grupy Kapitałowej PGE będzie zrehabilitowany. Według obecnych planów wydatki będą ponoszone w latach 2023 – 2064 (w przypadku Energetyka Konwencjonalna Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów) oraz w latach 2045 – 2065 (w przypadku Energetyka Konwencjonalna Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego Turów).

Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwy na rekultywację wyrobisk końcowych. Kwota rezerwy prezentowana w sprawozdaniu finansowym obejmuje również wartość Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego tworzonego zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze. Wartość rezerwy na dzień 30 września 2015 roku wynosi 2.576 mln PLN a na dzień 31 grudnia 2014 roku 3.047 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację składowisk popiołów

Jednostki wytwórcze tworzą rezerwę na rekultywację składowisk odpadów paleniskowych. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 83 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2014 roku 93 mln PLN.

Rezerwa na rekultywację terenów po farmach wiatrowych

Spółki będące właścicielami farm wiatrowych tworzą rezerwy na rekultywację terenów. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 126 mln PLN (115 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

Koszty likwidacji rzeczowych aktywów trwałych

Rezerwa na koszty likwidacji dotyczy części aktywów Energetyka Konwencjonalna Oddział Elektrownia Turów. Obowiązek przeprowadzenia likwidacji i rekultywacji terenu wynika z „Pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji produkującej energię elektryczną oraz energię ciepłą”, w którym określono sposób restytucji terenu. Wartość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi 44 mln PLN (44 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

11.2 Zmiana stopy dyskonta rezerw rekultywacyjnych i aktuarialnych

Z uwagi na zmianę rentowności 10-letnich obligacji skarbowych, na 30 czerwca 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE zaktualizowała stopę dyskonta użytą do wyceny rezerw rekultywacyjnych oraz aktuarialnych. Przyjęta stopa wyniosła 3,3% (względem 2,6% na 31 grudnia 2014 roku). Zmiana stopy dyskonta spowodowała poniższe zmiany w sprawozdaniu finansowym na 30 września 2015 roku:

- Zmniejszenie rezerw rekultywacyjnych ujętych drugostronnie w pozostałe przychody operacyjne w wysokości 193 mln PLN;
- Zmniejszenie rezerw rekultywacyjnych ujętych drugostronnie jako zmniejszenie rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 385 mln PLN;
- Zmniejszenie rezerw po okresie zatrudnienia ujętych drugostronnie jako inne całkowite dochody w wysokości 142 mln PLN;
- Zmniejszenie rezerw na nagrody jubileuszowe ujętych drugostronnie w kosztach operacyjnych w wysokości 53 mln PLN.

11.3 Rezerwa na niedobór uprawnień do emisji CO₂

Co do zasady rezerwę na zobowiązania z tytułu emisji CO₂ jednostki Grupy Kapitałowej PGE ewidencjonują w odniesieniu do niedoboru uprawnień do emisji CO₂ przyznanych nieodpłatnie. Wysokość rezerwy uwzględnia wartość EUA zakupionych, a także możliwość pokrycia niedoboru certyfikatami CER lub ERU. Jak opisano w nocie B.7 niniejszego sprawozdania finansowego Grupa Kapitałowa PGE jest uprawniona do otrzymania nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂ w związku z poniesionymi nakładami na inwestycje zgłoszone do Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI).

W dniu 8 kwietnia 2014 roku przyjęto rozporządzenie Rady Ministrów, w którym zostały określone przydziały uprawnień do emisji dwutlenku węgla na pokrycie produkcji energii elektrycznej dla poszczególnych instalacji w okresie 2013-2020. Analogicznie, przydziały dla wytwórców ciepła zostały uregulowane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku.

W kwietniu 2015 roku na rachunki instalacji należących do jednostek Grupy Kapitałowej wpłynęły uprawnienia do emisji CO₂ w ilości wynikającej z przydziałów na energię elektryczną za 2014 rok oraz ciepło na 2015 rok. Łączna ilość przyznanych darmowych uprawnień wyniosła 30 mln ton, w tym instalacje wytwarzające energię elektryczną 29 mln ton, instalacje inne niż wytwarzające energię elektryczną 1 mln ton. Jednocześnie w kwietniu zakończony został proces umarzania uprawnień wynikający z emisji CO₂ za 2014 rok.

Przydziały dla wytwórców energii za 2015 rok w ilości około 25 mln CO₂ elektrycznej Grupa otrzyma do końca kwietnia 2016 roku, po weryfikacji sprawozdań rzeczowo-finansowych z inwestycji ujętych w KPI.

11.4 Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości

Spółki Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwę na odszkodowania za bezumowne korzystanie z nieruchomości. Kwestia ta dotyczy głównie spółki dystrybucyjnej, posiadającej majątek sieciowy. Rezerwa ujęta na dzień sprawozdawczy wynosi łącznie około 96 mln PLN (w tym 45 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym). Na 31 grudnia 2014 roku wartość rezerwy wyniosła 92 mln PLN (w tym 46 mln PLN na sprawy rozpatrywane w postępowaniu sądowym).

11.5 Pozostałe rezerwy

Rezerwa na Programy Dobrowolnych Odejść

Spółki Grupy Kapitałowej PGE tworzą rezerwy na Programy Dobrowolnych Odejść. Zgodnie z warunkami Programów pracownicy są uprawnieni do otrzymania określonej kwoty odszkodowania w zamian za rozwiązanie stosunku pracy. Grupa Kapitałowa PGE oszacowała wartość odpowiedniej rezerwy na dzień 30 września 2015 roku na kwotę 125 mln PLN (236 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

Spór dotyczący zakresu opodatkowania podatkiem od nieruchomości

Jak opisano w nocy nr B.4.3 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego rezerwa na zgłoszone i przewidywane roszczenia dotyczące podatku od nieruchomości została utworzona w wysokości 149 mln PLN (135 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

Rezerwy na spory sądowe utworzone przez Exatel S.A.

Na dzień sprawozdawczy spółka zależna Exatel S.A. dokonała szacunku ryzyka związanego z działalnością gospodarczą w tym z prowadzonymi sprawami sądowymi, postępowaniami sądowymi w sprawach pracowniczych oraz prawdopodobnymi kosztami z tytułu kar i odszkodowań. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Zarząd Exatel S.A. oszacował poziom tego ryzyka na 53 mln PLN (53 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

Premia roczna

Większości pracowników spółek Grupy Kapitałowej PGE przysługuje tzw. premia roczna, wypłacana na podstawie Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy lub uregulowań właściwych dla poszczególnych jednostek. Na dzień 30 września 2015 roku wysokość rezerwy utworzonej na ten cel wynosiła około 280 mln PLN (103 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

Rezerwa na niewykorzystane urlopy

Grupa tworzy rezerwę na ewentualne świadczenia pracownicze związane z niewykorzystanymi urloпами. Wysokość rezerwy na dzień sprawozdawczy wynosi około 104 mln PLN (121 mln PLN na 31 grudnia 2014 roku).

12. Zobowiązania i należności warunkowe Sprawy sądowe

12.1 Zobowiązania warunkowe

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	-	11
Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych	395	331
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	8	8
Roszczenia z tytułu kar umownych	105	12
Inne zobowiązania warunkowe	11	43
ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, RAZEM	519	405

Zabezpieczenie zwrotu dotacji z funduszy środowiskowych

Zobowiązania przedstawiają wartość możliwych przyszłych zwrotów środków otrzymanych przez spółki Grupy Kapitałowej PGE z funduszy środowiskowych na wybrane inwestycje. Zwrot środków będzie musiał nastąpić, jeżeli inwestycje, na które otrzymano dofinansowanie, nie przyniosą oczekiwanego efektu środowiskowego.

Roszczenia z tytułu kar umownych

Zobowiązanie warunkowe dotyczy roszczenia związanego z odszkodowaniem od WorleyParsons opisanym w nocy nr B.12.4 oraz naliczonych kar umownych za opóźnienia w realizacji inwestycji wystawionych przez Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino spółce PGE Zespół Elektrowni Dolna Odra S.A. (obecnie PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.).

Inne zobowiązania warunkowe

Na inne zobowiązania warunkowe składa się głównie, wartość potencjalnych kar pieniężnych w wysokości 6 mln PLN związanych z prowadzonymi postępowaniami dotyczącymi ochrony środowiska (naruszenie warunków odprowadzania ścieków oraz wycinki drzew w wybranych spółkach Grupy Kapitałowej PGE).

12.2 Pozostałe istotne kwestie związane ze zobowiązaniami warunkowymi

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Jak zostało przedstawione w notcie B.11.4 Grupa Kapitałowa PGE tworzy rezerwę na spory dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości służących działalności dystrybucyjnej, które zostały zgłoszone w postępowaniu sądowym. Ponadto w Grupie Kapitałowej PGE występują spory na wcześniejszych etapach postępowania a także nie można wykluczyć zwiększenia liczby i wartości podobnych roszczeń w przyszłości.

Zobowiązania kontraktowe dotyczące zakupu paliw

Zgodnie z zawartymi umowami na zakup paliw (głównie węgla i gazu), Grupa Kapitałowa PGE zobowiązana jest do odebrania określonej minimalnej ilości paliw, a także do nieprzekroczenia określonej wielkości maksymalnej poboru gazu w poszczególnych godzinach i miesiącach. Brak odebrania minimalnych ilości paliw określonych w umowach może skutkować koniecznością uiszczenia odpowiednich opłat (w przypadku paliwa gazowego ilości nieodebrane przez poszczególne elektrociepłownie, ale opłacone, mogą być odebrane w ciągu kolejnych trzech lat umownych).

W ocenie Grupy Kapitałowej PGE warunki dostaw paliw do jednostek wytwórczych w przytoczonym powyżej zakresie nie odbiegają od warunków dostaw do innych elektrowni stosowanych na polskim rynku.

12.3 Należności warunkowe

Na dzień sprawozdawczy Grupa Kapitałowa PGE nie posiadała istotnych należności warunkowych.

12.4 Inne sprawy sądowe i sporne

Kwestia odszkodowania dotyczącego konwersji akcji

Byli akcjonariusze PGE Górnictwo i Energetyka S.A. występują do sądów z wnioskami o zawezwanie PGE S.A. do prób ugodowych o zapłatę odszkodowania z tytułu nieprawidłowego ich zdaniem ustalenia parytetu wymiany akcji spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. na akcje PGE S.A. w procesie konsolidacji jaki miał miejsce w 2010 roku. Łączna wartość dotychczasowych roszczeń wynikających z zawezwań do prób ugodowych skierowanych przez byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A. wynosi prawie 9 mln PLN.

Niezależnie od powyższego w dniu 12 listopada 2014 roku Socrates Investment S.A. (nabywca wierzytelności od byłych akcjonariuszy PGE Górnictwo i Energetyka S.A.) złożył pozew sądowy o zasądzenie odszkodowania w łącznej kwocie ponad 493 mln PLN (plus odsetki) za szkodę poniesioną w związku z nieprawidłowym (jej zdaniem) ustaleniem parytetu wymiany akcji w procesie połączenia spółki PGE Górnictwo i Energetyka S.A. z PGE S.A. Spółka złożyła odpowiedź na pozew w dniu 28 marca 2015 roku. Pod koniec września 2015 roku Socrates Investment S.A. przedstawił pismo stanowiące odpowiedź na odpowiedź na pozew.

PGE S.A. nie uznaje żądań Socrates Investment S.A. oraz pozostałych akcjonariuszy występujących z zawezwaniami do prób ugodowych. Roszczenia te są bezzasadne. Zdaniem PGE S.A. cały proces konsolidacji był przeprowadzony rzetelnie i prawidłowo. Sama wartość akcji spółek podlegających połączeniu została określona przez niezależną spółkę PwC Polska sp. z o.o. Dodatkowo plan połączenia spółek, w tym parytet wymiany akcji spółki przejmowanej na akcje spółki przejmującej, były badane w zakresie poprawności i rzetelności przez wyznaczonego przez sąd rejestrowy biegłego, który nie stwierdził żadnych nieprawidłowości. Następnie niezawisły sąd zarejestrował połączenie spółek.

Na zgłoszone roszczenie Spółka nie utworzyła rezerwy.

Pozwy o stwierdzenie nieważności uchwał Walnych Zgromadzeń

W dniu 1 kwietnia 2014 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwał nr 1, 2 oraz 4 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 6 lutego 2014 roku.

Spółka wniosła odpowiedź na pozew. W dniu 22 czerwca 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok oddalający w całości powództwo akcjonariusza. Wyrok jest nieprawomocny. W dniu 28 lipca 2015 roku przez akcjonariusza została złożona apelacja. Spółka złożyła odpowiedź na apelację.

W dniu 17 września 2014 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesionego przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 4 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia

6 czerwca 2014 roku. Spółka wniosła odpowiedź na pozew. W dniu 13 sierpnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wyrok oddalający w całości powództwo akcjonariusza. Wyrok jest nieprawomocny.

W dniu 21 sierpnia 2015 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesiony przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 5 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 24 czerwca 2015 roku. W dniu 21 września 2015 roku Spółka wniosła odpowiedź na pozew.

W dniu 23 października 2015 roku do PGE S.A. wpłynął odpis pozwu wniesiony przez jednego z akcjonariuszy do Sądu Okręgowego w Warszawie. Akcjonariusz w pozwie wnosi o stwierdzenie nieważności uchwały nr 1 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 14 września 2015 roku w przedmiocie wyboru Przewodniczącego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Odszkodowania od WorleyParsons

W 2013 roku spółka PGE EJ 1 sp. z o.o. podpisała umowę o badanie środowiska, badanie lokalizacji oraz usługi związane z uzyskaniem pozwoleń i uprawnień niezbędnych w procesie inwestycyjnym związanym z budową elektrowni jądrowej z konsorcjum WorleyParsons Nuclear Services JSC, WorleyParsons International Inc. oraz WorleyParsons Group Inc. (zwane dalej „WorleyParsons” lub „Wykonawcą”), na kwotę 253 mln PLN netto (w tym zakres podstawowy 167 mln PLN). Z tytułu opóźnienia w realizacji produktu umowy spółka PGE EJ 1 sp. z o.o. naliczyła WorleyParsons w 2013 roku karę umowną w wysokości ponad 7 mln PLN. Dodatkowo w związku z dalszym nienależytym wykonaniem usług w 2014 roku spółka PGE EJ 1 sp. z o.o. naliczyła kary umowne w wysokości przekraczającej kwotę 43 mln PLN. W dniu 23 grudnia 2014 roku PGE EJ 1 sp. z o.o. wypowiedziała umowę z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy.

Kary umowne z roku 2013 zostały potrącone z wynagrodzenia należnego WorleyParsons w 2014 roku. Kary z roku 2014 w łącznej wysokości około 30 mln PLN zostały w części potrącone z wynagrodzenia należnego WorleyParsons, a w części zaspokojone ze środków pochodzących z gwarancji bankowej. Po dokonaniu wszystkich potrąceń i uzyskaniu przez Spółkę kwot z gwarancji bankowej, Spółce przysługuje względem WorleyParsons roszczenie o zapłatę około 14 mln PLN jako kara umowna tytułem opóźnienia.

W dniu 7 sierpnia 2015 roku spółka PGE EJ 1 Sp. z o.o. wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie, Wydział Gospodarczy pozew przeciwko WorleyParsons o zapłatę kwoty około 15 mln PLN powiększonej o odsetki ustawowe z tytułu opóźnienia w zapłacie należnej kwoty. Na żadaną kwotę składa się kwota zaległych kar umownych i kwota odsetek za opóźnienie skapitalizowanych na dzień wniesienia pozwu.

Wykonawca podważył zasadność naliczenia kar umownych i zakwestionował dokonane potrącenie. W związku z tym, Wykonawca skierował do Spółki żądanie zapłaty łącznie kwoty około 92 mln PLN. W tym, kwoty zaległego, w jego ocenie, wynagrodzenia w wysokości potrąconych kwot oraz kwoty otrzymanych przez PGE EJ 1 sp. z o.o. z tytułu gwarancji bankowej. Nie można w związku z tym wykluczyć, iż WorleyParsons będzie w przyszłości dochodził żądanych kwot w postępowaniu sądowym. Spółka nie uznaje zgłoszonych w stosunku do niej roszczeń i ewentualne ich zasądzenie przez sąd uważa za mało prawdopodobne.

13. Zobowiązania finansowe

Wartość zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu stanowi racjonalne przybliżenie ich wartości godziwych za wyjątkiem obligacji wyemitowanych przez spółkę PGE Sweden AB (publ).

Obligacje wyemitowane przez PGE Sweden AB (publ) są oparte o stałą stopę procentową. Ich wartość wg zamortyzowanego kosztu wykazywana w niniejszym sprawozdaniu finansowym na dzień 30 września 2015 roku wynosi 638 mln EUR a szacowana wartość godziwa 650 mln EUR. Wskaźniki przyjęte do wyceny należą do Poziomu 1 hierarchii wartości godziwej.

13.1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, Grupa wykazuje w sprawozdaniu finansowym wszystkie pochodne instrumenty finansowe wycenione w wartości godziwej.

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ		
Forward towarowy	83	37
Forward walutowy	1	-
Transakcje zabezpieczające IRS	64	72
Transakcje zabezpieczające CCIRS	-	8
RAZEM ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ	148	117

Forward towarowy i walutowy

Transakcje terminowe towarowe i walutowe związane są przede wszystkim z handlem uprawnieniami do emisji CO₂.

Transakcje zabezpieczające IRS

W 2014 roku PGE S.A. zawarła 2 transakcje IRS zabezpieczające stopę procentową od wyemitowanych obligacji o wartości nominalnej 1 mld PLN. Płatności wynikające z transakcji IRS są skorelowane z płatnościami odsetek od obligacji. Zmiana wartości godziwej transakcji IRS jest ujmowana w całości w rachunku zysków i strat.

W 2003 roku PGE Elektrownia Turów S.A. (obecnie Oddział PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.) zawarła transakcje zabezpieczające IRS – swap. Zabezpieczają one wysokość składowych zmiennych (USD LIBOR 6m) oprocentowania kredytów inwestycyjnych 30, 40 i 80 milionów USD z Nordic Investment Bank zaciągniętych na finansowanie inwestycji w Elektrowni Turów. W transakcji tej bank-kontrahent płaci dla spółki odsetki oparte na stopie zmiennej, z kolei spółka płaci bankowi odsetki oparte na stałej stopie.

13.2 Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu

	Stan na dzień 30 września 2015		Stan na dzień 31 grudnia 2014	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Kredyty i pożyczki	948	176	1.008	304
Wyemitowane obligacje	3.636	75	3.679	52
Leasing	1	1	1	1
RAZEM KREDYTY BANKOWE, POŻYCZKI, OBLIGACJE, LEASING	4.585	252	4.688	357
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	25	887	2	1.095
Zobowiązania z tytułu KDT	-	1.039	-	767
Inne	11	103	14	91
RAZEM POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	36	2.029	16	1.953
ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG	-	755	-	1.179

Kredyty i pożyczki

W ramach zaprezentowanych wyżej kredytów i pożyczek na dzień 30 września 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE wykazuje między innymi:

- kredyt inwestycyjny zaciągnięty przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Nordyckim Banku Inwestycyjnym w celu sfinansowania budowy bloku 858 MW w Elektrowni Bełchatów – o wartości 611 mln PLN;
- kredyty inwestycyjne zaciągnięte przez PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Nordyckim Banku Inwestycyjnym i UBS Investment Bank AG w celu sfinansowania modernizacji bloków energetycznych numer 1-6 w Elektrowni Turów – o łącznej wartości 181 mln PLN.

W dniu 7 września 2015 roku PGE S.A. zawarła długoterminową umowę kredytową z konsorcjum banków w składzie: BNP Paribas S.A., Société Générale S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A., ING Bank Śląski S.A., Bank Zachodni WBK S.A., mBank S.A., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A., Bank Polska Kasa Opieki S.A. Umowa obejmuje udzielenie przez banki kredytu w dwóch częściach tj. kredytu terminowego do kwoty 3.630 mln PLN i kredytu odnawialnego do kwoty 1.870 mln PLN. Ostateczny dzień spłaty kredytu odnawialnego przypada na 30 kwietnia 2019 roku a ostateczny dzień spłaty kredytu terminowego na 30 września 2023 roku. Na dzień 30 września 2015 roku kredyt nie był wykorzystany.

W dniu 27 października 2015 roku PGE S.A. zawarła z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym dwie umowy kredytowe na łączną kwotę prawie 2 mld PLN. Kwota 1,5 mld PLN, pozyskana na podstawie pierwszej z umów, przeznaczona zostanie na projekty związane z modernizacją i rozbudową sieci dystrybucyjnych. Środki pochodzące z drugiej umowy, czyli pozostałe 490 mln PLN, przeznaczone zostaną na finansowanie i refinansowanie budowy bloków kogeneracyjnych Elektrociepłowni Gorzów i Elektrociepłowni Rzeszów. Europejski Bank Inwestycyjny udostępni kredyty do 22 miesięcy od daty podpisania umów. Kredyt powinien zostać spłacony w ciągu 15 lat od przekazania ostatniej transzy.

Wyemitowane obligacje

Jednostka dominująca posiada możliwość finansowania działalności swojej oraz jednostek zależnych w Grupie Kapitałowej PGE poprzez trzy programy emisji obligacji:

- Program emisji obligacji na kwotę 5 mld PLN kierowany do inwestorów z polskiego rynku kapitałowego. W dniu 27 czerwca 2013 roku została przeprowadzona pierwsza niepubliczna emisja 5-letnich, kuponowych obligacji na okaziciela o zmiennym oprocentowaniu w ramach niniejszego programu. Wartość nominalna emisji wyniosła 1 mld PLN a termin zapadalności obligacji to 27 czerwca 2018 roku. W dniu 29 sierpnia 2013 roku obligacje zostały wprowadzone do obrotu w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A. oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
- Program emisji obligacji na kwotę 5 mld PLN kierowany do podmiotów w ramach Grupy Kapitałowej PGE. Zadłużenie zaciągnięte w ramach tego programu jest eliminowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.
- Program Emisji Euroobligacji Średnioterminowych na kwotę 2 mld EUR ustanowiony w dniu 22 maja 2014 roku łącznie przez PGE S.A. oraz PGE Sweden AB (publ), spółkę w 100% zależną od PGE S.A. W ramach Programu PGE Sweden AB (publ) może emitować euroobligacje do kwoty 2 mld EUR o minimalnym terminie zapadalności 1 roku. W dniu 9 czerwca 2014 roku PGE Sweden AB (publ) wyemitowała euroobligacje w łącznej kwocie 500 mln EUR i pięcioletnim terminie zapadalności a w dniu 1 sierpnia 2014 roku wyemitowała obligacje o wartości 138 mln EUR i okresie zapadalności 15 lat.

14. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązаныmi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów i usług lub oparte są o koszt ich wytworzenia.

14.1 Jednostki stowarzyszone

Sprzedaż spółek z Grupy Kapitałowej PGE do jednostek stowarzyszonych w okresie zakończonym 30 września 2015 roku i w okresie porównywalnym wynosiła 5 mln PLN. Zakup spółek z Grupy Kapitałowej PGE z jednostek stowarzyszonych w okresie zakończonym 30 września 2015 roku wynosiły mniej niż 1 mln PLN. Na dzień 30 września 2015 roku nie występowały należności oraz zobowiązania handlowe od jednostek stowarzyszonych.

14.2 Spółki zależne od Skarbu Państwa

Dominującym właścicielem PGE Polskiej Grupy Energetycznej S.A. jest Skarb Państwa, w związku z tym zgodnie z MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane. Spółki Grupy PGE identyfikują szczegółowo transakcje z około 40 najważniejszymi spółkami zależnymi od Skarbu Państwa.

Łączna wartość transakcji z powyższymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej.

	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014
Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	1.609	1.557
Zakupy od podmiotów powiązanych	2.606	2.545

	Stan na dzień 30 września 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
Należności handlowe od podmiotów powiązanych	210	218
Zobowiązania handlowe wobec podmiotów powiązanych	337	517

Największe transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa dotyczą spółek Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. oraz Kompania Węglowa S.A.

Ponadto Grupa Kapitałowa PGE dokonuje istotnych transakcji na rynku energii za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostka ta zajmuje się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zakup i sprzedaż za jej pośrednictwem nie jest traktowana jako transakcja z podmiotem powiązanym.

14.3 Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Główna kadra kierownicza obejmuje Zarząd i Radę Nadzorczą jednostki dominującej oraz istotnych spółek zależnych.

<i>tys. PLN</i>	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	24.031	22.094
Świadczenia po okresie zatrudnienia oraz z tytułu rozwiązania stosunku pracy	1.674	3.569
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA GŁÓWNEJ KADRY KIEROWNICZEJ	25.705	25.663
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	11.565	13.335
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	37.270	38.998

<i>tys. PLN</i>	Okres zakończony 30 września 2015	Okres zakończony 30 września 2014 <i>dane przekształcone</i>
Zarząd jednostki dominującej	4.614	6.098
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	311	256
Zarządy - jednostki zależne	19.808	18.338
Rady Nadzorcze - jednostki zależne	972	971
RAZEM	25.705	25.663
Wynagrodzenie kadry kierowniczej spółek działalności pozostałej	11.565	13.335
ŁĄCZNA KWOTA WYNAGRODZENIA KADRY KIEROWNICZEJ	37.270	38.998

Członkowie Zarządów niektórych spółek Grupy Kapitałowej zatrudnieni są na podstawie umów cywilno-prawnych o zarządzanie (tzw. kontrakty menadżerskie). W nocie nr B.2.2 Koszty w układzie rodzajowym i kalkulacyjnym wynagrodzenia z tego tytułu są prezentowane w pozycji pozostałych kosztów rodzajowych.

15. Istotne zdarzenia oraz zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

15.1 Rekompensaty z tytułu rozwiązania Kontraktów Długoterminowych

W związku z rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii, zgodnie z Ustawą KDT, wytwórcy będący wcześniej stronami tychże umów uzyskali prawo do otrzymywania rekompensat na pokrycie tzw. kosztów osieroconych. Koszty osierocone stanowiły wydatki wytwórcy wynikające z nakładów poniesionych przez tego wytwórcę do 1 maja 2004 roku na majątek związany z wytwarzaniem energii elektrycznej, niepokryte przychodami uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerw mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym po przedterminowym rozwiązaniu umowy długoterminowej. Ustawa KDT ogranicza całkowitą kwotę środków, które mogą być wypłacone wszystkim wytwórcom na pokrycie kosztów osieroconych, zdyskontowanych na dzień 1 stycznia 2007 roku, do kwoty 11,6 mld PLN, w tym dla PGE przypada 6,3 mld PLN.

Podstawowe dane dotyczące wytwórców Grupy objętych Ustawą KDT:

Wytwórca	Czas obowiązywania KDT	Maksymalna kwota kosztów osieroconych i dodatkowych
Elektrownia Turów	do 2016	2.571
Elektrownia Opole	do 2012	1.966
Zespół Elektrowni Dolna Odra	do 2010	633
Elektrociepłownia Lublin Wrotków	do 2010	617
Elektrociepłownia Rzeszów	do 2012	422
Elektrociepłownia Gorzów	do 2009	108
RAZEM		6.317

W założonym przepisami Ustawy KDT terminie, tj. do 31 grudnia 2007 roku, spółka PGE S.A. podpisała umowy rozwiązujące długoterminowe umowy sprzedaży mocy i energii z wytwórcami będącymi stronami obowiązujących wówczas KDT. Tym samym wytwórcy uzyskali prawo do otrzymywania środków na pokrycie kosztów osieroconych.

Wpływ rekompensat kosztów osieroconych na wyniki osiągnięte przez Grupę PGE został opisany w nocie nr B.15.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz w pkt 6.8 niniejszego sprawozdania.

Decyzje Prezesa URE w ramach realizacji Ustawy KDT

Część wytwórców wchodzących obecnie w skład PGE GiEK S.A. otrzymało prawo do środków na pokrycie kosztów osieroconych (tzw. „rekompensat”) w myśl Ustawy KDT. Zapisy Ustawy KDT są w wielu punktach niejednoznaczne i rodzą istotne wątpliwości interpretacyjne. Przeprowadzając obliczenia prognozowanych wyników poszczególnych wytwórców oraz wynikających z nich rekompensat, korekt rocznych kosztów osieroconych, korekt końcowych oraz wynikających z nich wysokości przychodów ujmowanych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, Grupa zastosowała swoją najlepszą wiedzę w tym zakresie, a także korzystała ze wsparcia zewnętrznych ekspertów.

W poprzednich latach wytwórcy z Grupy Kapitałowej PGE otrzymali decyzje dotyczące korekt rocznych kosztów osieroconych oraz kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym za lata 2008-2013. W części decyzje te były niekorzystne dla poszczególnych podmiotów i zdaniem Grupy zostały wydane z naruszeniem Ustawy KDT. W konsekwencji począwszy od 2009 roku trwa szereg postępowań przed Sądem Okręgowym w Warszawie – Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”) oraz przed Sądem Apelacyjnym dotyczących odwołań wytwórców z Grupy Kapitałowej PGE od Decyzji Prezesa URE. Postępowania te znajdują się na różnym etapie zaawansowania.

W trzech pierwszych kwartałach 2015 roku:

- Prezesowi URE bezskutecznie upłynął termin na wniesienie skargi kasacyjnej, dotyczącej wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych należnych PGE GiEK S.A. za 2010 rok oraz PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole za 2009 rok w związku z czym sprawy zostały zakończone. Wartość przedmiotu sporu w tych sprawach wynosiła łącznie 635 mln PLN.
- 20 lutego 2015 roku – Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odroczeniu rozpoznania skargi kasacyjnej w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych należnych dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole (wartość sporu 179 mln PLN); PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra (wartość sporu 42 mln PLN) i dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Lublin Wrotków za 2008 roku (wartość sporu 27 mln PLN) oraz dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów za rok 2009 (wartość sporu 45 mln PLN) do czasu rozstrzygnięcia sprawy PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra za rok 2009 (wartość sporu 93 mln PLN) przez Trybunał Sprawiedliwości UE.
- Zapadł korzystny wyrok SOKiK w sprawie dotyczącej korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów za rok 2012. Wyrok nie jest prawomocny. Prezes URE złożył apelację do Sądu Apelacyjnego. Wartość przedmiotu sporu w sprawie wynosi 7 mln PLN.
- Prezes URE złożył skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, dotyczącą wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym należnych PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Lublin Wrotków za 2009 rok. W dniu 22 maja 2015 roku Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odroczeniu rozpoznania skargi kasacyjnej do czasu rozstrzygnięcia sprawy PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrowni Dolna Odra za rok 2009 przez Trybunał Sprawiedliwości UE. Wartość przedmiotu sporu wynosi prawie 7 mln PLN.
- Zapadł niekorzystny wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie dotyczącej korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym dla PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów za rok 2011. Wyrok jest prawomocny. Wartość przedmiotu sporu w sprawie wynosiła blisko 6 mln PLN.
- W kwietniu 2015 roku spółka złożyła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, dotyczącą wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym należnych PGE GiEK S.A. za rok 2010. Wartość przedmiotu sporu wynosi 5 mln PLN.
- W dniu 6 sierpnia 2015 roku PGE GiEK S.A. otrzymała decyzję administracyjną Prezesa URE dotyczącą ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych za 2014 rok. Wysokość korekty rocznej kosztów osieroconych powstałych w jednostkach wytwórczych: PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Turów i PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Opole za 2014 rok wynosi ok. (+) 559 mln PLN. Spółka uważa tę kwotę za bezsporną. Wysokość zaliczek pobranych za 2014 rok wyniosła 299 mln PLN.
- W dniu 7 sierpnia 2015 roku spółka złożyła skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, dotyczącą wyroku Sądu Apelacyjnego w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów powstałych w jednostkach opalanych gazem ziemnym należnych PGE GiEK S.A. Oddział Elektrociepłownia Rzeszów za rok 2009. Wartość przedmiotu sporu wynosi 4 mln PLN.
- W dniu 24 sierpnia 2015 roku Zarząd PGE GiEK S.A. złożył do Prezesa URE wniosek o zaliczkę dla jednostek wytwórczych Elektrownia Turów i Elektrownia Opole na kwotę 229 mln PLN. Wartość ta jest równa maksymalnej kwocie kosztów osieroconych dla PGE GiEK S.A. na rok 2016, która została zaktualizowana Decyzją Prezesa URE z dnia 21 lipca 2015 roku.
- W dniu 30 lipca 2015 roku PGE GiEK S.A. wystosowała do Skarbu Państwa - Prezesa URE wniosek o zawezwanie do próby ugodowej skierowane w sprawie zapłaty na rzecz spółki kwoty 0,5 mln PLN tytułem odszkodowania za utracone korzyści, w związku z wydaniem niekorzystnej decyzji za rok 2011. W dniu 23 października 2015 roku na posiedzeniu pojedynczym nie doszło do zawarcia ugody.

- W dniu 31 lipca 2015 roku został nadany pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie z powództwa PGE GiEK S.A. przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi URE o odszkodowanie w wysokości około 58 mln PLN za utracone korzyści, wskutek wydania przez Presa URE niekorzystnych decyzji dotyczących kosztów osieroconych za rok 2008.

Wpływ na sprawozdanie za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku

W sprawozdaniu finansowym za okres zakończony dnia 30 września 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE ujęła w przychodach ze sprzedaży przychody z tytułu KDT w wysokości 443 mln PLN.

Wartość przedmiotu sporu we wszystkich sprawach dotyczących lat 2008 - 2012 wynosi 1.660 mln PLN, w tym wartość przedmiotu sporu z tytułu korzystnie rozstrzygniętych dla Grupy Kapitałowej PGE wyroków Sądu Apelacyjnego oraz korzystnego prawomocnego wyroku SOKiK w wysokości 1.429 mln PLN. Ogółem w okresie 2008 – 30 września 2015 roku Grupa Kapitałowa PGE ujęła przychody z tytułu rekompensat KDT w wysokości 6.984 mln PLN.

15.2 Przygotowania do budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej

W dniu 3 września 2014 roku, pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., TAURON Polska Energia S.A., ENEA S.A. oraz KGHM Polska Miedź S.A. (Partnerzy Biznesowi) zawarta została Umowa Wspólników.

W dniu 15 kwietnia 2015 roku, zgodnie z Umową Wspólników, zawarta została umowa sprzedaży udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o., w wyniku której każdy z Partnerów Biznesowych nabył 10 % udziałów w PGE EJ 1 sp. z o.o.

W następstwie zbycia PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. posiada 70%, a każdy z Partnerów Biznesowych po 10% w kapitale zakładowym PGE EJ 1 sp. z o.o. W maju 2015 roku Krajowy Rejestr Sądowy zarejestrował nowe brzmienie Umowy spółki, wynikające z postanowień Umowy Wspólników, a w maju i czerwcu 2015 roku skład Rady Nadzorczej spółki został rozszerzony o przedstawicieli Partnerów Biznesowych.

Zgodnie z założeniami, Grupa PGE pełnić będzie rolę lidera projektu budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej o mocy ok. 3.000 MW („Projekt”), a PGE EJ 1 sp. z o.o. ma w przyszłości pełnić funkcję operatora elektrowni.

Zgodnie z Umową Wspólników, Partnerzy Biznesowi zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju). Etap rozwoju ma na celu określenie takich elementów, jak potencjalni partnerzy, w tym partner strategiczny, dostawcy technologii, wykonawcy EPC (Engineering, Procurement, Construction), dostawcy paliwa jądrowego oraz pozyskanie finansowania dla Projektu, a także organizacyjne i kompetencyjne przygotowanie PGE EJ 1 sp. z o.o. do roli przyszłego operatora elektrowni jądrowej, odpowiedzialnego za jej bezpieczną i efektywną eksploatację („postępowanie zintegrowane”). Zaangażowanie finansowe PGE S.A. w okresie Etapu rozwoju nie przekroczy kwoty ok. 700 mln PLN.

Strony Umowy Wspólników przewidują, że kolejne decyzje dotyczące Projektu, w tym decyzje dotyczące deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych stron w kolejnym etapie Projektu, zostaną podjęte po zakończeniu Etapu rozwoju, bezpośrednio przed rozstrzygnięciem postępowania zintegrowanego.

15.3 Odpis aktualizujący wartość rzeczowych aktywów trwałych

W 2015 roku ujęto odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 8.932 mln PLN. Szczegóły przedstawiono w nocie A.2.3

16. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do udostępnienia przez Zarząd jednostki dominującej dnia 9 listopada 2015 roku.

Warszawa, 9 listopada 2015 roku

Podpisy Członków Zarządu PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.

Prezes Zarządu **Marek Woszczyk**

Wiceprezes Zarządu **Jacek Drozd**

Wiceprezes Zarządu **Grzegorz Krystek**

Wiceprezes Zarządu **Dariusz Marzec**

Podpis osoby odpowiedzialnej za sporządzenie sprawozdania finansowego
Michał Skiba - Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości i Podatków